

PRIMORSKI DNEVNIK
Je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasednjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 98 (11.821)

Trst, sreda, 25. aprila 1984

Konec obiska zunanjega ministra Andreottija v Moskvi Italija in Sovjetska zveza zaskrbljeni zaradi naraščanja napetosti v svetu

Pozornost medsebojnemu gospodarskemu sodelovanju

MOSKVA — Obisk italijanskega ministra Giulia Andreottija v Moskvi se je končal včeraj z enournim pogovorom s sovjetskim voditeljem Konstantinom Černenkom. Andreotti je imel med svojim dvodnevnim obiskom v Sovjetski zvezi tudi šest ur pogovorov s šefom sovjetske diplomacije Andrejem Gromikom. Sam Andreotti je označil svoje pogovore z Gromikom kot zelo pozitivne, tako

zaradi možnosti, da se med Vzhodom in Zahodom ponovno ustvari vzdušje zaupanja, kot zaradi perspektive okrepitve dvostranskih gospodarskih odnosov, tako da bi se zmanjšal italijanski primanjkljaj v blagovni izmenjavi s Sovjetsko zvezo.

Pogovor med Andreottijem in generalnim tajnikom KP SZ ni bil lahek, saj predstavlja italijanski zunanji minister eno od zahodnih dr-

žav, na ozemlju katerih so namestili evroizstrelke, ki so glavni razlog, trdijo Sovjeti, za prekinitev ženevskih pogajanj med ZDA in Sovjetsko zvezo. Andreotti je Černenku jasno povedal, da je Italija bila prisiljena namestiti ameriške izstrelke na Siciliji, saj ni mogla mirno gledati sovjetske izstrelke, ki so bili naperjeni proti njenemu ozemlju.

Italija in Sovjetska zveza sta različno analizirali vzroke krize v odnosih med Vzhodom in Zahodom ter posledice, ki iz krize izhajajo, kljub temu, je dejal Černenko Andreottiju, sta obe državi enotni, ko izražata, da bi prišlo do premostitve težav. Italijanski zunanji minister je tudi povedal, da mu je Černenko iznesel »nekatero idejo« glede premostitve spora, vendar je za sedaj vsebina tega pogovora strogo zaupna, saj bo Černenko moral svoje ideje še razviti.

Italijanski zunanji minister je ob koncu obiska izrazil mnenje, da bi kazalo najprej »postaviti nekatere stalnice« in proučiti smernice, po katerih naj se razvija dialog med Američani in Sovjeti in komaj zatem misliti, kje in kako organizirati no-

va pogajanja. Šef italijanske diplomacije je orisal svojim sovjetskim sogovornikom dejavnost italijanske diplomacije. Gre za politiko majhnih korakov, katere cilj je ustvariti vzdušje, v katerem bo mogoče obnoviti dialog med obema supersilama.

Sovjetska zveza gleda z zanimanjem na italijanske pobude. Nikakor ni naključje, da je sovjetska tiskovna agencija TASS posvetila dokajšnjo pozornost sestanku med Černenkom in Andreottijem, ter da je podčrtala sovjetski interes za dosego sporazuma v Stockholmu, kjer bi se obe velile morali odreči uporabi sile. Gre za predlog, ki ga Italija odločno podpira, čeprav pod pogojem, da ne gre zgolj za načelno stališče, temveč za korak, ki naj privede do nadaljnjih sporazumov.

Andreotti in Černenko sta govorila tudi o dvostranskih gospodarskih odnosih. Andreotti se je pritožil, da znaša trenutno italijanski primanjkljaj 2.600 milijard lir in da bi se z uvozom sibirskega plina utegnil še povečati. S sovjetske strani so ugovorili, da bodo sredstva, ki jih bodo iztržili s prodajo plina, potrošili v Italiji.

Italijanska in sovjetska delegacija med pogovori

(Telefoto AP)

Predčasen konec pouka

Po novem šolskem koledarju bodo državni vrtci, v katerih bodo ob evropskih volitvah volilni sedeži, prekinili pouk 15. junija in ga nadaljevali 19. junija. Na osnovnih in srednjih šolah se bo zaključil pouk 14. junija. Zaključna ocenjevanja z ocenjevalnimi sejami se bodo začela ne pred 7. junijem, ocene pa bodo objavili zadnji dan pouka. Za razrede, v katerih bodo potekali poznejši izpiti za poklicno kvalifikacijo, bodo opravili zaključna ocenjevanja med 5. in 9. junijem. Tudi ocene bodo objavljene najkasneje do 9. junija.

Na osnovnih šolah se bodo začeli zaključni izpiti v sredo, 28. junija, končali pa se bodo vključno do 28. junija. Na nižjih srednjih šolah se bodo začeli zaključni izpiti 20. junija. Do 22. bodo na teh šolah opravili pismene izpite, ustni pa se bodo začeli takoj zatem, 23. junija. Izide izpitov bodo objavili najkasneje do 30. junija.

Izpiti za poklicno kvalifikacijo na višjih srednjih šolah se bodo začeli v ponedeljek, 11. junija. Nadaljevali se bodo do 14. junija, nakar jih bodo prekinili do 20. junija, ko se bo začel sklepni del izpitov. Tudi izidi teh preizkušenj bodo znani do 30. junija. Zrelostni izpiti na višjih srednjih šolah se bodo začeli 8. julija.

Odprtje rimskega zasedanja UNICEF

RIM — »Vsak otrok, vsak človek, ki sem ga srečala v Maliju, mi je dejal, da je lačen, da se ne spominja, kdaj je zadnjikrat jedel in da ne ve, kdaj bo imel zopet kaj hrane.« To je najbolj dramatičen odlomek pričevanja filmske igralko Liv Ullmann, ki je že nekaj let angažirana z delom v okviru sklada OZN za otroke UNICEF. Prav to pričevanje je dodalo včerajšnjemu svačnemu začetku vsakoletnega zasedanja upravnega sveta UNICEF človeško dimenzijo tragedije, ki jo preživljajo nekateri afriški narodi.

To je prvič po desetih letih, ko se upravni svet UNICEF sestane v Evropi in pomen tega dejstva so poudarili na včerajšnjem otvoritvenem zasedanju. Številni italijanski politiki, s predsednikom vlade Craxijem na čelu, pa so že pred časom izrazili zadovoljstvo, ker je to zasedanje v Italiji, prav zaradi sedanjih italijanskih prizadevanj za pomoč lačnim v svetu. Poleg tega je treba poudariti, da se iz Italije steka v blagajne UNICEF zelo visok finančni prispevek, saj je po višini prispevka Italija druga država na svetu, pred njo pa so samo ZDA.

Sklep ZIS SFRJ naj bi izenačil položaj obmejnih izvoznikov z drugimi Maloobmejni promet lahko preseže 15 odst. a le ob izločanju deviz za skupne potrebe

BEOGRAD — Če bo maloobmejni menjava blaga letos presežala 15 odstotkov skupnega obsega trgovine z vsako jugoslovansko sosednjo državo, bodo morale organizacije, ki sodelujejo v tem prometu, izločiti devize za splošne družbene potrebe (nafto, zdravila in podobno) česar jim prej ni bilo treba. ZIS je ta sklep, o čemer so včeraj obvestili delegate odbora skupščine SFRJ za ekonomske stike s tujino, sprejel z namenom, da bi izvoznike ob meji izenačili z drugimi, pa tudi, da bi ublažil neki drug sklep, ki je maloobmejni promet s sosedji omejeval na 15 odstotkov skupne menjave z njimi in da tako pusti odprta vrata tej trgovini v skladu z meddržavnimi sporazumi, ki jih ima Jugoslavija s temi državami.

Maloobmejni trgovina, največ z Italijo, je bila lani ob kompenzacijskih poslih prava trgovinska uspešnica. Število organizacij, ki so

registrirane za maloobmejni promet z Italijo, se je na primer v dveh do treh letih povečalo s 23 na več kot 800. Po obsegu je ta trgovina za 10-krat presežala vse, kar je bilo dogovorjenega s tako imenovanimi goriskimi in tržaškimi sporazumi.

Čeprav se ta trgovina pretežno ukvarja z nakupom repromaterialov, je dejstvo, kot je dejal kosovski delegat Jovan Bogičević, da je bil tudi to način za izogibanje obveznosti do skupnosti.

Iz poročila zveznega deviznega inšpektorata, ki je sicer staro 6 mesecev, je videti, da so na ta način izvažali tudi blago, za katero je mogoče dobiti tudi gotovino, kot na primer koruzo in baker. Slovenski delegat Miran Mejak pa je poudaril, da je treba ugotoviti, ali gre za izjeme ali za širše pojave. Prav ta

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Slava vsem padlim

Med številnimi svečanostmi, ki bodo danes pred spomeniki padlih, je posebno pomembna svečanost pred spominskim obeležjem pred pokopališčem pri Sv. Ani v Trstu. Prebivalstvo Kolonkovca, Sv. Ane in Škedenja se vsa leta bori, da bi lahko na tem mestu postavilo svojim padlim primeren spomenik. V preteklem letu je odbor za postavitev tega spomenika predložil občinski upravi vso potrebno dokumentacijo in tudi načrt, ki sta ga pripravili dve mladi arhitektkinji - domačinki. Do sedaj ni bilo s strani občine nobenega odgovora. Naj bo današnja svečanost tudi opomin oblasti, vsem antifašistom in demokratom pa vzpodbuda, da se še vnaprej borijo za postavitev tega spomenika.

Zanussi: Zoppas novi predsednik

PORDENON — Usoda industrijskega koncerna Zanussi, drugega italijanskega zasebnega podjetja in velesile pri proizvodnji gospodinskih strojev in elektronskih naprav na evropski ravni, je še vedno, vsaj za javnost, zavita v negotovost. Kot je znano, so med lastniki (večino delnic ima družina Zanussi) in švedsko transnacionalno družbo Electrolux v teku zaupna pogajanja za prodajo koncerna, kar povzroča veliko zaskrbljenost v krajevnih in državnih sindikalnih in političnih krogih.

Ni namreč neutemeljena bojazn, da bi švedska družba izkoristila vse ugodnosti nakupa, po drugi strani pa pogojevala poslovanje italijanskih o-
bratov svojim koristim. Ni izključena nevarnost, da bi Electrolux prenesel tehnično in administrativno vodstvo v tujino, pravijo v sindikalnih krogih, z zelo negativnimi posledicami za zaposlenost in bodočnost proizvodnje.

V splošni negotovosti, ki je v zadnjih tednih označevala dejavnost družbe (skrivna pogajanja, odstop predsednika Cuttice), se je včeraj nekaj premaknilo. Upravni svet družbe je imenoval za novega predsednika družbe Zanussi moža ene izmed dedinj Gianfranca Zoppasa, kooptiral med upravitelje generalnega direktorja družbe Candottija in imenoval v izvršni odbor generalnega direktorja koncerna Del Praja. Obenem pa je potrdil namen hitro skleniti še potrebne operacije za preustroj in ozdravitev družbe.

Kaj to pomeni se bo morda izvedelo 2. in 3. maja, ko bodo pri ministru Altissimu posveti s parlamentarci naše dežele, deželno upravo in sindikati. Včeraj so se medtem zavzeli za odločnejši poseg vlade tako deželni odbor kot parlamentarci iz Pordenona, ki so se sestali s podjetniki na združenju industrijcev.

Velikonočni obračun v Italiji

RIM — Prometna policija je sporočila, da je bilo v velikonočnem obdobju kar 47 smrtnih žrtev na italijanskih cestah. Gre samo za žrtve, ki so umrle v nesrečah, pri katerih je posredovala prometna policija, kar se pravi, da je žrtev bilo na žalost še več.

Velikonočno obdobje je letos veljalo Italijane 1.400 milijard lir. Če k temu prištejemo še tisto, kar bodo naši sodržavljani potrošili tudi danes, bo znesek presežal 2.000 milijard lir. Samo za velikonočna kosila je šlo 750 milijard, medtem ko smo za prevoze potrošili 240 milijard lir. Naj omenimo še, da so tuji turisti, ki jih je bilo za 30 odst. več kot lani, potrošili v Italiji 500 milijard v tujih devizah. In potem naj še kdo reče, da kriza ni mimo...

Danes spet evropski nogometni pokali

V današnjih povratnih polfinalnih srečanjih v evropskih nogometnih pokalih, v katerih bodo zaposlene dve italijanski in ena jugoslovanska enajsterica, ima največ možnosti, da se prebije v finale, Juventus. V prvi tekmi v gosteh proti Manchester Unitedu je Trapattonijevo moštvo izenačilo 1:1 in bi mu v skrajnem primeru zadoščal tudi neodločen izid brez gola.

Dokaj težja naloga čaka Romo, ki mora proti škotskemu Dundeeju nadoknaditi dva gola razlike iz prve tekme. To pa bi bilo seveda dovolj le za vzpostavitev ravnotežja, za uvrstitev naprej pa morajo Pruzzo in tovariši seveda vsaj še enkrat zatresti nasprotnikovo mrežo.

Nič kaj dobro se ni piše niti splitskemu Hajduku v pokalu UEFA. Splitski bodo sicer skušali braniti tesno prednost iz prve tekme, ko so doma z 2:1 odpravili Tottenham, vendar bodo tokrat verjetno brez poškodovanih Zlatka Vujovića, Sliškovića in Čelića.

Jugoslavija-Španija za nogometno EP

Za današnjo prvo polfinalno tekmo evropskega nogometnega prvenstva »under 21« proti Španiji ima jugoslovanski trener Toplak precejšnje težave pri sestavi reprezentance, saj ne more računati na igralce Hajduka, ki so zaposleni v pokalu UEFA, pa niti na igralce Crvene zvezde in Dinama, ki se bodo pomerili v jugoslovanskem pokalu.

Pred poročilom jugoslovanskega izvršnega sveta

BEOGRAD — Delegati skupščine Jugoslavije, ki so dokaj kritično razpoloženi do zveznega izvršnega sveta, bodo imeli v poročilu zvezne vlade o delu v minulem letu nedvomno veliko priložnosti za nove pripombe, prav tako pa tudi dober razlog za analizo lastnega dela. Poročilo, ki ga je skupščina SFRJ sprejela te dni, ni samo zgolj naštevane nalog in prikazovanje rezultatov, temveč sproža vrsto bistvenih vprašanj, od katerih je v mnogočem odvisno delovanje zvezne vlade. Nedvomno je, da bi bili predlogi, ki jih dostavlja ZIS, kakovostnejši če bi bil pri njihovem izvajanju bolj izražen usklajen interes gospodarstva, komentira Tanjug. Zato je potrebna trdnjša povezava delegatov s samoupravo.

Po drugi strani je to videti predvsem pri izvajanju stabilizacijskega programa. V praksi pogosto vztrajajo na posebnih interesih posameznih republik in pokrajin brez odločnejših prizadevanj, da bi ugotovili skupne interese. Smo država z izjemnim smislom za zakonodajanje, pa tudi veliki izvedenci za izigravanje sprejetih predpisov, pravi Tanjug.

Pred bližnjim kongresom italijanskih socialistov v Veroni

Podtajnik PSI Martelli zavrača kritike in zagovarja stališča in delovanje stranke

RIM — Do začetka kongresa socialistične stranke manjkata več kot dva meseca, vendar se je že razvila zelo živahna razprava o težah, ki so jih izdelali za ta kongres. Številnim kritikam, ki so se bolj ali manj odkrito v zadnjem času pojavile v italijanskem tisku, odgovarja strankin podtajnik Claudio Martelli z dolgim člankom, ki ga objavlja današnji Avanti.

Prvi skupini kritik, po katerih naj bi bila reforma stranke potisnjena v ozadje, odgovarja Martelli s trditvijo, da se bo prav na tem kongresu dejansko začela notranja reforma stranke in naveda v dokaz sklep, da bodo namesto centralnega komiteja izvolili »vsedržavno skupščino socialistov«, kar predstavlja veliko novost v zgodovinskih levici.

Na trditev, da se socialistična stranka pomika proti sredini in da prepušča komunistični partiji nekakšen monopol na levici, odgovarja Martelli, da bi »hegemonija KPI« trajala še dolgo, če bi si socialistična stranka ne priborila novih pozicij. S tem, da socialistična stranka pridobiva nove sloje prebivalstva in širi svoja obzorja, se širi tudi levica in to nikakor ne pomeni pomikanja socialistične stranke proti sredini.

Kritiki, češ da je socialistična stranka v preveliki meri »predsednikova stranka« in da torej izgublja lastne značilnosti, Martelli odgovarja, da nikomur, ne

v Ameriki ne v Evropi, ne pade na misel, da bi kakšni vladni stranki očital, da je »preveč vladna«, še zlasti pa ga čudi, da ti očitki prihajajo od ljudi, ki se običajno izrekajo proti strankarstvu in za ovrednotenje institucij. Sicer pa je Martelli poudaril, da sedanje obdobje ni zadnje poglavje v zgodovini socialistične stranke in je ponovil besede, ki jih je Craxi izrekel na seji centralnega komiteja, ko je prejel zaupnico v parlamentu: Vlade minevajo, stranke pa ostanejo.

Četrta kritika, po kateri je Craxi pripravljen na vse, le da mu omogočijo, da ostane predsednik vlade do konca zakonodajne dobe, je za Martellija brezpredmetna: Mi hočemo nekaj narediti, ne pa trajati na vladi, to ni problem, trdi podtajnik socialistične stranke.

Zadnja skupina kritik se nanaša na »politiko odločanja«, ki je Craxiju tako pri srcu. Tu Martelli podaja dokaj poglobljeno analizo sedanjega sistema in poudarja, da je treba vzpostaviti pravilno razmerje med hitrostjo in politiko. Tu prihaja do izraza politika odločanja. A polemika, po Martellijevem mnenju, načena eno osrednjih točk italijanske politike: pravico večine, da vlada, ne da bi sklepala kompromise z opozicijo. Če tega vprašanja ne načnemo, pravi Martelli, »ni nobene možnosti za modernizacijo in gospodarski vzpon«.

Socialistični podtajnik Claudio Martelli (Telefoto AP)

Po velikonočnem »podvigu« v Neaplju

Trije pobegli kamoristi zopet za varnimi zapahi

NEAPELJ — Policija je že ujela vse tri »skesan« kamoriste, ki so v noči z 22. na 23. april pobegnili iz policijske vojašnice »Iovino«, prav nasproti sedeža neapeljske kvesture.

D'Amico, Lauri in Zannetti so pobegnili tako, da so v svoji celici prepilili železne rešetke, zvezali skupaj 15 rjuh in se po njih spustili na cesto. Njihov beg so opazili šele ob 6. uri zjutraj.

Varnostne sile so takoj sprožile široko iskalno akcijo po vsej državi in kot je videti, so jo zastavile zelo dobro. Laurija so prestregli včeraj v Ravenni, v bližini tamkajšnje železniške postaje. Spočetka ni hotel priznati svoje identitete, kasneje pa ni mogel več tajiti kdo je.

Ostala dva ubežnika, D'Amico in Zannetti, so orožniki prijeli v včerajšnjih popoldanskih urah v Casorii, v neapeljski okolici.

Policija skuša zdaj ugotoviti razne podrobnosti bega teh treh kamoristov, ki so obtoženi med drugim tudi številnih umorov. Trenutno še ni znano, ali so se tega podviga lotili sami ali pa so imeli pri tem tudi zunanjo pomoč. Vsekakor preiskovalci sumijo tudi D'Amicovo ženo Lauro, ki je obiskala svojega moža v zaporu dan pred njegovim pobegom. Sicer je pa tudi Laura D'Amico zaprta in je lahko opravila ta obisk le z dovoljenjem sodnih oblasti in v spremstvu orožnikov.

Ob prisotnosti predsednika republike Pertinija

Manifestacija v Genovi začetek proslav za Praznik osvoboditve

GENOVA — Danes se bodo vrstile po vsej Italiji, ob državnem prazniku osvoboditve izpod fašizma, svečane proslave in ljudske manifestacije. Praznik osvoboditve pa se je začel v Genovi že včeraj, saj se je bilo glavno mesto Ligurije osvobodilo fašistov in nemške nacistične vojske že 24. aprila 1945, z vseljudsko vstajo.

Na proslave, ki jih je priredila občinska uprava, je prišel tudi predsednik republike Sandro Pertini, ki je bil deležen običajnega toplega sprejema prebivalstva tako v Genovi, kot v bližnjem rojstnem kraju Stelli, kamor je odšel, da se je poklonil svojcem na domačem pokopališču. Nato je Pertini popoldne prisostvoval uradni proslavi Dneva osvoboditve v Genovi, kjer je po nagovoru župana Cerofolinija imela uradni govor predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti.

Jottijeva je označila odporniško gibanje za »prvo veliko enotno in ljudsko gibanje v italijanski zgodovini«, ki je preprečilo, ob združevanju vseh političnih in kulturnih komponent, da bi osvobodilna borba postala državljanska vojna. Pri tem je naglasila, da ni mogla biti državljanska vojna, ker so bile »na eni strani vse najboljše sile države, od delavca do profesionalca,

od komuniste do monarhista, na drugi pa samo fašisti, ki so hlapčevali invazijski vojski«.

»Enaka zavest nas mora prevevati danes,« je nadaljevala Jottijeva, »ko razpravljamo o prilaganju in izboljšanju ustanov, kar je treba storiti z velikim naporom za skupno izdelavo in enotne rešitve pri reformi institucij.« Poudarila je, da rešitve niso lahke, in da morajo pri tem sodelovati stranke, sindikati, zlasti pa parlament, kot zastopnik vsega naroda. Predsednica poslanske zbornice je svoje poudarila s pozivom h krepitvi naporov, prav v duhu načel odpornosti, za ohranitev miru na svetu.

Ob Dnevu osvoboditve je obrambni minister Spadolini naslovil vojakom poslanico, v kateri spominja na delež italijanske redne vojske in partizanov za obnovitev svobode in dostojanstva Italije in poudaril sedanjost vlog vojske za čuvanje idealov odpornosti in demokracije republike ter njene vloge za utrditev miru.

Danes bo Spadolini zastopal vlado na slovesnostih pri oltarju domovine v Rimu in pri Ardeatinskih jamah, predsednik vlade Craxi pa bo prisostvoval proslavam v Milanu, kjer bo tudi spregovoril.

Po nedeljski prekinitvi diplomatskih odnosov

Italija bo verjetno zastopala britanske interese v Libiji

LONDON — Po prekinitvi diplomatskih odnosov med Veliko Britanijo in Libijo ni še točno znano, kdaj bodo zapustili britansko ozemlje libijski državljani, ki so v prostorih libijskega veleposlaništva v Londonu, od torka, 17. t.m., ko je po vsej verjetnosti nekdo izmed njih streljal na protigadafijske manifestante in ubil policistko Yvonne Fletcher ter ranil 11 oseb. Britanska vlada je preteklo nedeljo ob prekinitvi odnosov postavila rok 7 dni, kar pomeni, da bi 20 do 30 libijcev — kolikor jih je pač v veleposlaništvu — moralo oditi najkasneje v nedeljo, 29. t.m., opolnoči.

O zdaevi je včeraj razpravljala britanski vladni kabinet, ki so ga postavili ad hoc in ki si prizadeva, da

bi vsaj za izvedbo izгона našli skupni jezik z libijskimi oblastmi. Glasnik britanskega zunanjega ministrstva je včeraj v tej zvezi dejal, da sta na poti v London dva posebna predstavnika libijske vlade. Z njima bi se morali domeniti o podrobnostih zaprtja libijskega veleposlaništva v Londonu, ohranjenosti britanskega v Tripoliju. Po izjavah samega glasnika pa s tem ni še rečeno, da bodo Libijci gotovo spoštovali rok, ki ga je postavila britanska vlada.

Včeraj je Gadafijska vlada prvič zavzela uradno stališče do prekinitve diplomatskih odnosov z Veliko Britanijo. Zunanji minister Ali Triki je izjavil, da se bo Libija držala načela recipročnosti. Pri tem ni toliko mišljen izgon britanskih diplomatov iz Libije (kar je seveda že bilo v

računu britanske vlade), kolikor morebitna preiskava v prostorih britanskega veleposlaništva v Tripoliju. Ali Triki je dejal, da bodo preiskavo izvedli, če bo britanska policija preiskala prostore libijskega veleposlaništva v Londonu.

Medtem je bila potrjena vest, da bo britanske interese v Libiji, kjer je 8.500 britanskih državljanov, po vsej verjetnosti zastopala Italija. Proti tej možnosti pa se je včeraj odločno izjavil tajnik radikalne stranke Ciccimessere. Po njegovem bi morala Italija — in sploh vse države EGS — prekiniti diplomatske odnose z Libijo. Zunanji minister Zvezne republike Nemčije pa je že odločil za nedoločen čas obisk v Libijo, ki bi ga moral opraviti konec tega meseca.

• Maloobmejni promet

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ko je treba preučiti druge značilnosti te trgovine, predvsem v tem letu in potem odločiti kako jo v prihodnje usmerjati, pravi Mejak.

Za sedaj je znano samo, da je maloobmejni promet z Italijo v začetku leta presegel 30 odstotkov skupne menjave s to državo, in da grozi nevarnost, kot je dejala Zaga Jerković iz sekretariata za zunanjo trgovino, da bo v drugem polletju po-

polnoma zamrl. To je bil po njenih besedah temeljni razlog, da je ZIS sprejel sklep, da lahko ta promet preseže 15 odstotkov menjave — vendar ob plačevanju obveznosti do družbe.

Delegati so sklenili, da ne bi smeli zapreti vrata takšni trgovini, treba pa je narediti več reda in določiti blagovne liste in njene količine, ki bi veljale za tovrstno menjavo, da bi ta posel dobil tudi jugoslovanski značaj. (dd)

□ BEOGRAD — Predsednik vlade kraljevine Nizozemske Lubbers z ženo in sodelavci je včeraj na povabilo predsednice ZIS Milke Planinc dopotoval na uradni obisk v Jugoslavijo. Nizozemski premier je včeraj obiskal Avalo in položil venec na grob neznanega junaka, nato pa je obiskal spominski center Josip Broz Tito na Dedinju. Včeraj popoldne so se v palači federacije začeli uradni nizozemsko-jugoslovanski pogovori, na katerih bodo podrobno izmenjali mnenja o sedanjem stanju dvostranskih stikov, govor pa je tudi o najbolj perečih mednarodnih vprašanjih.

Med tridnevnim obiskom bo gost iz Haaga sprejel tudi predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak. Premier Lubbers bo obiskal Ohrid, kjer se bo sešel z najvidnejšimi osebnostmi družbenopolitičnega življenja Makedonije. Predsednik nizozemske vlade bo obisk v Jugoslaviji končal v četrtek. (dd)

Francoska vlada v zadregi zaradi verskih šol

PARIZ — Današnja množična manifestacija za laične javne šole v Franciji bo za vlado dvorezna. Po eni strani bi morala čim boljje uspeti, po drugi pa ne bi smela izzveneti proti vladi sami.

Ta manifestacija naj bi odgovorila na prejšnje množične manifestacije pristašev privatne in verske ali tako imenovane svobodne šole, h kateri se je s svojimi cilji pritaknila desna opozicija. Nasprotno naj bi zdaj jutrišnja manifestacija dokazala, da je večina Francozov vendar le za enotno republikansko in laično šolstvo, kar je bilo vedno geslo leve. Razen tega bi bilo to današnje manifestiranje za laično šolstvo v bistvu prvi veliki shod združene leve tudi v političnem smislu, saj so se okrog tega poleg samih odborov za laično šolstvo CNAL povezale vse leve politične stranke od socialistov in komunistov do radikalov, pa tudi vsi sindikati,

razen FO. Če torej ljudi na cesti ne bi bilo dovolj veliko, to ne bi bilo vzpodbudno za zbiranje leve nasploh. Še več, ponekod organizatorji računajo celo na tekmovalnost med socialisti in komunisti, kdo se bo bolj izprsil za laično šolo. Vsekakor je značilno že to, da je generalni sekretar tega odbora CNAL socialist Michel Bouchareissa objavil o grozoviti uvodnik o tej temi, to je laični šoli, v glasilu KPF Humanite. Računajo, da bi naj se v Parizu proti večeru, ko je določeno ob 18. uri zbirališče pri Bastilli, zbralo okrog 300.000 ljudi, medtem ko naj bi po Franciji v ističasnih manifestacijah sodelovalo skupno okrog dva milijona ljudi.

Po drugi strani pa je ta manifestacija za laično šolstvo tudi izraz razočaranja nad sedanjim vladnim osnutkom šolskega zakona, ki bi ga zdaj dali v razpravo v parlament. Pristaži laične šole namreč sodijo, da je so-

cialistični minister za prosveto Alain Savary, v težnji, da bi vsem ustregel, šel predaleč v kompromisu s privatno šolo, zaradi česar bi se skoraj uzaknilo dvotirno šolstvo. Še posebej nesprejemljiva pa se tej levici zdi postavka, da bi država oziroma mesto nje v postopku decentralizacije — občine nosile tudi večino stroškov za vzdrževanje teh privatnih šol.

Sedanje manifestacije za laično šolstvo bi tako lahko spravile vlado v zadrego, ali lahko tak zakonski osnutek, proti kateremu protestira sama levica, sploh lahko predloži skupščini. Pri tem pa seveda lahko nastanejo še hujši in širši politični zapleti znotraj že itak oslabilne vladne večine.

V tej situaciji je dodalo svoje tudi razmišljanje pariškega nadškofa in kardinala Jeana Marie Lustigerja, ki je v oddaji »Ura resnice« na televiziji nastopil kot človek, ki se je

dvignil nad spore šolske vojne. Res je sicer ponovil, da je proti podržavljenju učiteljev privatnega šolstva, ker bi to tej šoli odvzelo identiteto, vendar pa se je očitno zavzemal za spravljivo stališče in za dobre odnose z državo, o čemer sta verjetno govorila tudi s predsednikom republike Mitterrandom, ki ga je te dni sprejel v Elizejski palači. Lustiger je sinoči poudaril, da se cerkev ne opredeljuje v tem sporu in da ne kanonizira nobene šolskega stališča. Po njegovem mnenju so — »sploh ljudje, ki bodo manifestirali jutri za laično šolo, v bistvu zelo istovetni s tistimi, ki so pred mesecem manifestirali za svobodno in privatno šolo.« Gre v obeh primerih za starše, ki bi radi zagotovili svojim otrokom čim boljšo šolo, gre predvsem za to, da se mladini prenesejo čim boljše vrednote duha.

BOGDAN POGAČNIK

Seja odbora za ekonomsko sodelovanje s tujino

Nesmiselno omejevanje obmejne blagovne menjave

KOPER — Odbor za ekonomske odnose s tujino pri koprski medobčinski gospodarski zbornici je na svoji zadnji seji ugotovil, da so jugoslovanske organizacije združenega dela v prvem letošnjem tromesečju samo po tržaškem avtonomnem računu zamenjale za 151 milijard lir blaga. To je za 51 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Če pa bi hoteli omejevati to menjavo v skladu s sprejeto resolucijo, ko naj bi maloobmejna menjava pomenila le največ 15 odstotkov vse blagovne menjave z Italijo, bi morali lanske rezultate o- bratno, celo zmanjšati za približno 30 odstotkov. Odbor je tudi ugotovil, da se izvozni ozdi iz koprskih, sežanske in goriške občine držijo dogovora, ker jim tudi Narodna banka iz Slovenije potrjuje obseg menjave le do dogovorjene ome- jene količine blaga. Organizacije združenega dela iz bujske občine pa se tega dogovora ne držijo. Zato je razumljivo, da so nekateri tozidi izvozniki pre- dlagali, da bi preusmerili izvozno uvozne tokove, ki naj bi jih poslej opravljale hrvaške delovne organizacije registrirane za ta posel. Najhuje je to, je menil predsednik odbora za ekonomske odnose s tujino pri medobčinski gospodarski zbornici Danilo Petrigna, da zdaj s tukajšnjega območja sploh ni mogoče več izvoziti niti tistega blaga, ki ga lahko izvažamo le na maloobmejno območje. Zato je naš odbor predlagal, da bi zvezni izvršni svet odpravil omejitve izvoza vsaj na tem območju, seveda s pogojem, da bi del zasluženih deviz morali izvozniki nameniti za intervencijski uvoz. Kriterije naj določijo zvezne in repu- bliške skupnosti za ekonomske odnose s tujino, le tako bi bili še naprej lahko prisotni na obmejnem tujem trgu s kmetijskimi proizvodi. Po drugi strani pa bi zagotavljali devize za najpotrebnejše blago, to je za reprodmaterial. V Sloveniji že zdaj gospodarstvo, ki izvažajo po maloobmejnih sporazumih, združuje 20 odstotkov deviznega priliva za skupne potrebe in 30 odstotkov na dohodkov- nih osnovah za uvoz deficitarnih surovin. Menimo, da je omejevanje maloobme- jne menjave nesmiselno in škodljivo, in če je to omejitev pogojeval dosedanje položaj, ko ozdom iz drugih republik ni bilo potrebno združevati deviz za skup- ne potrebe, potem je treba tukaj prijeti bika za roge.

BORIS ŠULIGOJ

ODPRILI SO GA VČERAJ

Kompasov turistični objekt pri Fernetičih

SEŽANA — »Turistična bilanca je seštevek številnih drobnih, pogosto- ma tudi brezplačnih storitev. Če bo- mo uspeli v turizmu zabeležiti še večji napredek kot doslej, bo to tu- di izboljšanje naše kulturne podobe in prispevek k gospodarski rasti,« je na včerajšnjem odprtju Kompa- sovega objekta na mednarodnem mejnem prehodu Fernetiči v svojih pozdravnih besedah poudarila pred- sednica odbora za turizem pri izvr- šnem svetu SR Slovenije Bogomila Mitič.

Svečanega odprtja poslovnih pro- storov tega znanega slovenskega tu- rističnega podjetja so se poleg viso- kih predstavnikov družbenopolitične- ga in poslovnega življenja na Pri- morskem in v Sloveniji z italijan- ske strani udeležili tudi vladni ko- misar v Trstu Mario Marrosu s funkcionarji, generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič in drugi.

Generalni direktor Kompassa Egon Konradi se je zahvalil vsem, ki so prispevali k izgradnji pomembnega in v oblikovnem smislu takšnega objekta, ki ohranja značilnosti kraj- še arhitekture.

V zgradbi, ki stoji na desni str- ni ceste, gledano z italijanske str- ni, so menjalnica, informacijski cen- ter, trgovina s spominki, športnimi oblačili, hrano, bifejem in restav- racijo. Zgradba je stala 92 milio- nov. (gv)

Slovenska podpredsednica mladinske komisije FUENS

TRST — Mladinska komisija Federacijske unije evropskih narodnostnih skupnosti (FUENS) je z resolucijo podprla prizadevanja Slovencev v Italiji za doseg pravičnega zaščitnega zakona, ki naj enakopravno upošteva Slo- vence v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Resolucijo so izglasovali na rednem občnem zboru, s katerim se je v sredo, 17. aprila, končal tradicio- nalni štiridnevni velikonočni seminar Mladinske komisije FUENS. Letos so ga gostili predstavniki nemške manjšine na Danskem, v središču Jugendhof Knivsberg, pri kraju Aabenraa/Apenrade.

Na občnem zboru so tudi izvolili novo vodstvo ter odobrili novi statut, po katerem ima ta mladinska medmanjšinska zveza večjo samostojnost, pa čeprav ostane v povezavi z »odraslo« FUENS. Za predsednico je bila potrje- na Frizjka iz Zahodne Nemčije Christel Petersen, za tajnika pa Retoroman iz Švice Ruedi Bruderer. Med tremi podpredsedniki je zastopnica Slovenske skupnosti Marija Breclj, ob njej pa še predstavnik Dancev v Zahodni Nem- čiji in zastopnik nemško govorečih Alzačanov iz Francije.

Poleg desetčlanske delegacije Mladinske sekcije SSK je bilo na semina- rju v Severnem Slezviku še devet manjšin: gostitelji, Nemci na Danskem, dalje Danci iz Nemčije, Frizijci, Alzačani, Gradiščanski Hrvatje, Retoromani, Nemci iz Belgije, Sudetski Nemci in pa koroški Slovenci, ki jih v organiza- ciji zastopa Koroška dijaška zveza.

Seminar je imel kot skupni naslov vprašanje: Ali so mejna in obrobna področja tudi nujno področja konfliktov? Na to so ob prikazu lastnega po- ložaja skušale odgovoriti vse prisotne delegacije. Tako so nastopili tudi mla- di Slovenci iz naše dežele z obsežnim poročilom o zgodovini in sedanjem stanju, o vprašanju sožitja in o sodelovanju tudi preko meje.

Seminar je bil seveda tudi posvečen spoznavanju položaja gostiteljev. Tako so si udeleženci ogledali nekatere kraje Severnega Slezvika, v stik pa so stopili z vodilnimi javnimi delavci Nemcev na Danskem.

Ob že omenjeni resoluciji, ki govori o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, je občni zbor odobril še nekatere dokumente, med katerimi je treba opozo- riti na resolucijo, ki jo je predložila Koroška dijaška zveza iz Celovca in ki izraža odločno nasprotovanje nameram, da bi se na južnem Koroškem odpravilo dvojezično osnovno šolstvo.

Mladinska sekcija SSK

Hitrost je glavni krivec nesreč

Boljša prometna varnost v Sloveniji

V nesrečah je lani umrlo 527 oseb
7 odstotkov manj kot v prejšnjem letu

LJUBLJANA — Po podatkih, ki so jih zbrali pri re- publiškem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, se je na slovenskih cestah v lanskem letu pri- petilo 6053 prometnih nesreč ali za skoraj dvanajst od- stotkov manj kot v letu 1982. V teh nesrečah je umrlo 527 ljudi — za 7,38 odstotka manj kot leto dni prej. Ti podatki pa so po vsej verjetnosti odraz tudi zmanj- šane goste na slovenskih cestah — računajo namreč, da se je zaradi uvedbe bencinskih bonov in vse dražje- ga goriva, le-ta namreč zmanjšal za približno 30 od- stotkov.

Tudi v lanskem letu je bila na vrhu lestvice med vzroki prometnih nesreč neprimerna hitrost, ki z zmanj- šanjem prometa še narašča. Sledi pa ji izsiljevanje pred- nosti, vožnja pod vplivom alkohola. Zaskrbljujoče ob tem je, da se je število prometnih nesreč zaradi vožnje pod vplivom alkohola v primerjavi z letom dni prej povečalo kar za 40,23 odstotka.

Več kot polovico vseh nesreč so povzročili vozniki osebnih avtomobilov, vse bolj pa narašča število nesreč, ki so jih povzročili kolesarji in vozniki koles z motorji. Po mnenju republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je to posledica vse večjega števila kolesarjev na slovenskih cestah in števila nezgod, ki so jih povzročili vozniki avtobusov — verjetno zaradi po- večanja števila potnikov in neprimerne hitrosti. (zt)

Od 29. aprila do vstevši 1. maja

Letošnji sejem cvetja v portoroški marini

Hortikulturno društvo si želi sejem mednarodnih razsežnosti

PORTOROŽ — Tukajšnje hortikulturno društvo je zagotovo med najbolj delavnimi v piranski občini. Prejelo je že več priznanj in pohval, da dobro izpolnjuje svoje poslanstvo v prizadevanjih za čim bolj urejeno okolje. Razen tekmovanja za »Rožo Portoroža«, ki poteka vsako leto od maja do septem- bra, pripravlja to društvo tudi že tradicionalni sejem cvetja.

Letošnji sejem cvetja bo že petnajsti po vrsti. Odprli ga bodo 29. aprila v hangarju lucijske marine. Obiskovalci si bodo tu lahko vsak dan od 8. do 18. ure do vključno 1. maja ogledali razstavljeno cvetje in še marsikaj, se- veda pa bodo lahko razstavljene eksponate tudi kupili. K sodelovanju so or- ganizatorji letos razen gojiteljev cvetja povabili tudi znane želiščarje, me- dičarje, svečarje, lončarje, izdelovalce suhe robe in podobnih izdelkov do- mače obrti, kar bo nedvomno popestrilo ponudbo na sejmu. Člani hortikul- turnega društva in ljubitelji cvetja pa bodo lahko na sejmu ponudili svoje sadike rož, lončnic, grmovnic in dreves v prodajo, saj organizatorji menijo, da ima marsikdo »odvečne« primerke, ki bi jih želel prodati.

Z lanskoletnim sejemom, ki je bil prav tako v Luciji, so bili zadovoljni tako obiskovalci kot organizatorji. Razstavljalci so ponudili precejšnjo izbiro sadike cvetja, grmovnic in dreves, podjetja razen tega še vrtnarske pripomoč- ke, vrtno garniture in marsikaj, kar sodi zraven. Lani so na sejmu našli tudi nad 20 tisoč obiskovalcev, pri čemer ni upoštevana šolska mladina, ki ima prost vstop. Tako število obiskovalcev kot tudi število prodanih primerkov dokazuje, da je za to prireditel veliko zanimanja.

Razstavni prostor v hangarju lucijske marine meri 1600 kvadratnih me- trov, kar omogoča razstavljanje na primerno aranžiranih in preglednih me- stih. Obiskovalci imajo dovolj prostora za ogledovanje in izbiranje razstav- ljenih primerkov. Letos bodo razstavljene primerke rastlinskih vrst opremili z imeni v slovenščini in latinščini in tako obiskovalcem olajšali orientacijo v svetu rastlin. Na sejmščini bo poskrbljeno tudi za gostinske storitve. V bo- dočem si bo portoroško hortikulturno društvo prizadevalo, da bi tradicionalni sejem postal mednarodna prireditel, za kar ima, kot menijo, vse pogoje. (is)

Doslej opravili 63 odstotkov vseh del Čez dve leti avtocesta po Kanalski dolini

TRBIŽ — Na trasi avtomobilske ceste Karnija - Trbiž - mednarodni prehod Kokovo v Kanalski dolini so doslej opravili kakšnih 63 odstotkov vseh načrtovanih del. V tem je všteta tudi izgradnja carinskega terminala.

Kako obsežno, lahko bi celo rekli gigantsko je to gradbišče, je mo- goče ugotoviti, če se z vlakom ali avtom peljete po Dolini Bele in Ka- nalski dolini. Vzdolž tega 56,9 kilometra dolgega cestišča, kjer je 19 delovišč, je mogoče občudovati vitke mostovne konstrukcije, kjer je tehnika delova zadnja beseda. Minerji so se z najsodobnejšimi vrtnalnimi stroji za- rili globoko v gore; pri tem uporabljajo takšno minersko tehniko, da eksplo- zije min, ki dosežejo večjo jakost tresenja od potresa 1976. leta, ne po- vzročajo poškodb na zgradbah in napravah.

Italijani, ki že od nekdaj slovijo kot solidni graditelji cest, so z grad- njo zahtevnih mostov ponovno pokazali svojo visoko izkušnost. Zaradi tega mednarodni strokovnjaki povsem pravilno mostovna gradbišča v Ka- nalski dolini imenujejo za učilnico gradbene tehnike.

Zahtevnost gradnje te pomembne mednarodne komunikacijske poti po- večujejo nizke zimske temperature, ki postavljajo materiale pred hude pre- izkušnje. Ni zanemarljivo tudi dejstvo, da je cesta speljana po močno potresnem območju.

Vsekakor potekajo dela po načrtu, in kakor zagotavlja družba avto- cest ITALSTAT, ki sodi v skupino IRI, bodo cesto z avstrijskim delom spo- jili v poletju leta 1986. Na zastavljeni rok nista vplivali hudi zimi niti v letošnjem letu.

Naj povemo, da gradnja avtoceste naglo napreduje tudi na avstrij- ski strani in da bo čez dve leti v evropskem avtocestnem omrežju stor- jen pomemben korak dalje pri izgradnji kraka TEM (Trans European Mo- torway), ki bo evropsko celino prečkal počez, od Severnega morja do Črnega morja in Kaspiškega jezera.

Prav na koncu bi kazalo zapisati še to, da vzporedno z avtocesto širijo in posodablajo državno cesto po Kanalski dolini, načrtujejo pa tudi novo, pretežno skozi gore speljano železniško progo. (gv)

Furlanska šola za mir

VIDEM — Furlanski odbor za mir bo priredil 28. in 29. aprila v Vidmu simpozij na temo »Šola za mir«. Namen organizatorjev je osvetliti vlogo, ki bi jo morala odigrati šola pri širjenju kulture miru in sožitja. Na sim- poziju bodo sodelovali številni šolniki, sindikalisti, časniki in kulturniki, uvodno poročilo pa bo prebral prof. Alberto Visalberghi z rimskega vseučilišča.

Transadria '84

REKA — V Opatiji bo v dneh od 8. do 12. maja, 4. mednarodna razstava o vlogi severnojadranskih pri- stanišč v mednarodnem tovarnem prometu »Transadria '84«. Prireditelji razstave nameravajo osvetliti, kakšne možnosti nudijo Srednji in Severni Evropi pristanišča v Trstu, Benečkah, Kopru in na Reki za trgovski promet s Severno Afriko, Bliznjim in Daljnim vzhodom.

Požar v Reziji

VIDEM — Včeraj so se gasilci še borili proti požaru, ki je zagorel prevčerašnjim pri Solvici v Reziji. Pla- meni so zajeli približno 30-hektarsko gozdno površino, gasilec pa so priskočili na pomoč domačini in tudi sku- pina 60 vojakov.

Ekološka razstava

CELOVEC — V koroškem glavnem mestu bodo pri- redili v dneh od 3. do 6. maja mednarodno razstavo o zaščiti naravnega okolja. Sodelovalo bo približno 70 raz- stavljalcev, na ogled pa bodo najnovejši tehnični pripo- močki za pobiranje in uničevanje smeti, za smotno upo- rabo energije, za boj proti ropotu in za čiščenje voda ter zraka. Na sporedu bodo tudi predavanja in okrogle mize na ekološko tematiko.

Pogovor z domačinkama ob 40-letnici požiga Gabrovice. Sovražnik ni odkril partizanskih bunkerjev

KOPER — Osemindvajsetega maja bo minilo 40 let, odkar so nemški vo- jaki, fašistična policija in domobran- ci požgali vasio Gabrovica pri Ko- pru, enega izmed najpomembnejših predvojnih revolucionarnih krajev v Slovenski Istri in eno izmed najbolj organiziranih baz NOB na Slove- nskem. Divjanje fašistov je bilo ne- popisno, saj so na postelji ustrelili štiriletno dekletce, osemdesletnega starca pa so živega vrgli v ogenj. Pobili so osem vaščanov, številne so odgnali v zapore in internacijo, vas pa so do tal požgali. Kljub strelja- nju, grožnjam in mučenju niso izve- deli ničesar, saj so vsi partizanski bunkerji v vasi ostali nedotaknjeni.

Med redkimi vaščani, ki so preži- veli tedanje dogodke, sta tudi parti- zanski mladinski aktivisti Zofka Bu- kovec in Marija Škrk. Danes živita v Kopru, kjer sem ju obiskal in se zapletel v daljši pogovor o 28. maju 1944 in tudi o današnji Gabrovici.

Zofka Bukovec je povedala, da jo je napad presenetil v šotoru nad va- sjo, kjer je bilo polno propagandne- ga materiala, orožja in municije. Hitro si je poiskala skrivališče med ska- lami in grmovjem ter z grozo v srcu opazovala, kaj se godi spodaj v vasi.

»V svojem skrivališču sem se malo premaknila, ko sem zagledala nad seboj nemškega vojaka. Prepričana sem bila, da je ves čas vedel zame in da samo čaka, kdaj me bo pokon-

čal. Vendar se ni nič takega zgodilo. Vse do zgodnjih popoldanskih ur so odmevali po vasi strel in kriki, na- zadnje pa so švigili proti nebu pla- meni in ogromni oblaki dima. So- vražnik je dokončal svoje barbarsko delo. Ko sem se vrnila v vas, sem vsepovsod videla grozo v očeh. Spo- minjam se Marije Krmeč, ki je na rokah držala svojo mrtvo štiriletno hčerkico in kot iz uma kričala: Ne- rina, moja Nerina! Edinega otroka so ji ubili, z njo vred pa še sedem vaščanov, od katerih jih je nekaj živih zgorelo s hišami vred.«

Marija Škrk je dogodke doživela neposredno v vasi. »Nemci in poli- cisti v civilu so nas odvedli na kraj vasi ter nas med grožnjami spra- vali, kje so partizani. Iz skupine so izločili več partizanskih aktivistk, in mene, ki sem bila stara šele 15 let in nisem imela dokumentov. Odnali so nas v koronejske zapore v Trst, kjer so nas zasiljevali in mučili. Še danes vidim pred seboj Zoro Purger- Ljubico, učiteljico iz Gabrovice, ki je vsa nežna in drobna stala pred krivnice in rekla: To sem jaz. Od- vedli so jo na kvesturo in mučili. Nikdar več je nisem videla.«

Zofka in Marija sta mi zatem pri- povedovali o poveljnih letih, ko so zgradili novo Gabrovico z industrij- skim obratom, pri tem pa so vaščani ogromno prispevali s prostovoljnimi

delom. Več pa bi morali napraviti za razvoj kmetijstva, saj so tu med drugim zelo dobri pogoji za gojitel- oljk. Pogovarjali smo se tudi o spo- minskem parku, ki bi obsegal celotno področje med Garovico, Ospom in Socerbom. V Gabrovici in okolici so bili namreč med NOB številni parti- zanski bunkerji, sedeži političnih or- ganizacij, ilegalna tiskarna, kurirske postaje itd. Z ureditvijo spominskih obeležij, nasadov in morda nekaj manjših objektov bi postal ta, tudi naravno prelepi delček Slovenske I- stre, primeren za šolske izlete, pa tudi za organizirane obiske domačih in tujih turistov. Ker pa koprski ob- čina in krajevna skupnost Črni kal sami nista sposobni za dokaj zahtev- no investicijo, bi bilo seveda potreb- no zainteresirati širšo družbeno skup- nost.

L. O.

Setev v Podravju

MARIBOR — V Podravju so pose- jali pšenico na 2.579 hektarjih druž- benega ter na 2.579 hektarjih zaseb- nega sektorja, kar je znatno več kot v prejšnjih sezonah. Sladkorni pesi bo namenjenih 1.472 hektarjev druž- benega ter 731 hektarjev zasebnega sektorja. Največ poljskih površin v Podravju pa bo odmerjeno koruzi: skupno jih bo preko 13.000 hektarjev.

Tiskovna konferenca na velesejmu

Ljubljana se predstavlja Trstu

»Ljubljana se predstavlja Trstu« je bil naslov tiskovni konferenci, ki jo je predsedstvo izvršnega sveta Skupščine mesta Ljubljane priredilo večeraj dopoldne v sejni dvorani Tržaškega velesejma in na kateri so poleg gostov, ki so predstavljali turistične in kulturne ustanove Ljubljane, sodelovali tudi številni predstavniki tiska in turističnih agencij, med gosti pa so bili tržaški podžupan Sergio Pacor, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirosi ter konzula Marjan Banko in Nevenka Kovačič, generalni sekretar tržaškega velesejma dr. Giorgio Tamaro, predsednik tržaške letovišarske ustanove dr. Alvis Barison in še drugi.

Tiskovno konferenco je začel Alojz Šostar, predsednik komiteja za turizem in trgovino mesta Ljubljane, ki je izrazil posebno zadovoljstvo Ljubljane in njenega prebivalstva za sodelovanje na tej pomembni manifestaciji, ki poudarja, je dejal, naše želje po še tesnejšem sodelovanju tudi na drugih področjih, na vseh pač, ki nas lahko družijo, zbljujejo in ustvarjajo pogoje za prijeteljsko sožitje. Tokrat, je dejal Šostar, se v Trstu predstavljamo s cvetjem, oziroma cvetnimi aranžmaji, ki so vzbudili zanimanje in tudi občudovanje. Sodelujemo tudi s fotografsko razstavo in še drugimi pobudami, ki so za medsebojno spoznavanje še kako potrebni. »Tako blizu živimo drug ob drugem, pa se na žalost še vedno premalo poznamo. Prav pa bi bilo, da bi se bolj spoznali,« je med drugim dejal Šo-

star in poudaril pripravljenost mesta Ljubljane, da sprejme v svojo sredo podobne iniciative in prireditve, ki bi delovanje Delovne skupnosti Alpe - Jadran lahko še okrepile.

Za njim je spregovoril Jože Slokar, podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine mesta Ljubljane, ki je prinesel pozdrave in dejal, da se je Ljubljana povsem vživela v tokratno tržaško prireditev, ki ima med drugim tudi namen, je dejal, da vzpostavi čim boljše odnose ob tej, pa tudi ob vseh drugih priložnostih, ki gre za sodelovanje dežel, ki v tem smislu še delujejo.

Svoje pozdrave so prinesli tudi tržaški podžupan Sergio Pacor, predsednik tržaške turistične in letovišarske ustanove dr. Alvis Barison, ter generalni sekretar tržaškega velesejma dr. Giorgio Tamaro. Iz vseh njihovih posegov je bilo razvidno zadovoljstvo, da sta tudi Ljubljana in Zagreb udeležena na tej pomembni manifestaciji »Pomlad v Trstu«, pa tudi želja, kot je med drugim

dejal dr. Tamaro, da bi prišlo morda do podobne predstavitev Trsta tudi v sami Ljubljani.

O turističnih ponudbah Ljubljane, o prireditvah v samem mestu, o dejavnosti in pomenu kulturnega in kongresnega centra »Cankarjev dom« ter o življenju Ljubljane nasploh, so nato spregovorili še predstavniki posameznih ustanov, med njimi Sergej Dolenc, direktor kulturnega programa, in Božena Zakonjšek, direktor kongresne dejavnosti v Cankarjevem domu, Husref Pilič za poletni ljubljanski festival, nato pa še predstavniki turističnih ustanov Slovenije.

V času ko je na tržaškem velesejmu potekala tiskovna konferenca, so dijaki nekaterih ljubljanskih šol, risali na pločnike velesejma razne cvetne motive, ki označujejo, kot smo lahko videli, resnično vsebino tokratne tržaške manifestacije, ki nosi naslov »Pomlad v Trstu«.

Na sliki: predstavniki Ljubljane med večerajšjo tiskovno konferenco.

Otvoritev razstave o tržaški obali

V razstavnici dvorani Palače Costanzi v Trstu bodo jutri, 26. aprila, odprli fotografsko in dokumentarno razstavo na temo »Tržaška obala: pokrajina, problemi in perspektive«, ki so jo skupno pripravili društvo Liburnia in krajevni sekciji »Italia nostra« in Svetovnega sklada za naravo (WWF). Prireditelji razstave hočejo opozoriti javno mnenje in tudi krajevne uprave, da je po vsakovrstnih špekulacijah in divjih gradbenih posegih napočil čas za zaščito oziroma za smotno ovrednotenje prelegaja predela med Miramarom in Štivanom. Uradna otvoritev razstave bo ob 18.30, občinstvo pa si jo lahko ogleda že od 10. ure dalje.

Seja deželnega odbora za kulturo

V prejšnjih dneh se je sestel deželni odbor za kulturo, ki mu predseduje pristojni odbornik Barnaba. Proučil je vrsto prošelj, ki jih je prejel od raznih kulturnih organizacij in ustanov ter o njih izrazil svoje mnenje. Odbor je med drugim odobril programe o decentralizaciji občinskega gledališča Giuseppe Verdi iz Trsta. Teatra stabile Furlanije - Julijske krajine in Slovenskega stalnega gledališča ter letni načrt posegov Deželne gledališke ustanove.

Odbor je tudi izrazil svoje mnenje o porazdelitvi finančnih sredstev, ki po zakonu odpadejo na posamezne pokrajine; le-te bodo namreč finansirale pobude, ki so povezane s humanističnimi, znanstvenimi in umetniškimi dejavnostmi in z valorizacijo krajevnih jezikov in kultur.

Državna manifestacija o stanovanjski krizi

Sindikalna zveza stanovanjskih upravičencev Sunia-Sicet-UIL inquilini prireja jutri, ob 11. uri, na sedežu časnikarskega krožka tiskovno konferenco o perečem problemu stanovanjske krize, ki pretresa ne samo naše mesto, ampak tudi celo državo. Na tiskovni konferenci bo predvsem govora o vsedrjavni manifestaciji, ki bo v soboto v Rimu, na kateri se bodo zbrale delegacije stanovanjskih upravičencev, delavcev in upokojencev iz cele Italije. Zahtevali bodo, da bi parlament začel razpravljati o stanovanjski problematiki, srečanje s parlamentarnimi skupinami in komisijami za javna dela in pravosodstvo ter da bi se začela pogajanja z vlado za rešitev vprašanja.

Predstavitve knjige Gianija Stuparicha

V petek, 27. t.m., bo v časnikarskem krožku na pobudo krožka Che Guevara in založništva Editori riuniti predstavitev knjige Gianija Stuparicha »Trst v mojih spominih«, ki je pravkar izšla. Govorila bosta kritik Ottavio Cecchi in Stuparicheva hčerka Giovanna. Začetek ob 18.30.

Vprašanje, ki od blizu zanima vaše skupnosti

Zahodnokraški rajonski svet o problemu jusarskih skladov

Rajonski svet za zahodni Kras, ki se je sestel prejšnji teden, je posvetil dobesedno cel svojemu obravnavi problematike jusarskih zemljišč in v prvi vrsti številnim vprašanjem, ki so povezana s smotno uporabo finančnih sredstev iz jusarskih skladov. Gre za zelo zapleten motiv, pri katerem se čestokrat križajo pristojnosti deželne uprave, posebnega komisariata za ta vprašanja in občinske uprave, medtem ko so jusarski odbori, ki obstajajo po nekaterih vaseh, večkrat izključeni iz pogajanj in tudi iz posvetovanj za uporabo tega ali onega jusarskega zemljišča. Tako se je zgodilo pred leti na Proseku, ko je deželna uprava brez predhodnega posvetovanja s proseškim jusarskim odborom prodala državi večje jusarsko zemljišče ob železniški postaji, na katerem so pozneje zgradili kasarno za finančne stražnike.

Prav zaradi takih neprijetnih izkušenj je zahodnokraški rajonski svet sklenil, da se bo odslej naprej temeljiteje angažiral tudi na tem področju, ki od blizu zanima vaščane Križa, Proseka in Kontovela. V tem okviru je bil na zadnji seji že govor

o obračunih jusarskih skladov davčnih občin teh treh vasi, predsednik Štoka pa bo v kratkem stopil v stik z občinsko upravo za skupno oceno tega vprašanja, hkrati pa bo dal pobudo za vrsto posvetovalnih srečanj v Križu, na Kontovelu in na Proseku.

Iz občine pa medtem ni prišlo še nobenih vesti oziroma sporočil v zvezi s postopkom za odobritev podrobnih regulacijskih načrtov za vse tri vasi zahodnega Krasa. Vse je kot kaže ostalo na občinski urbanistični komisiji, ki se bo sedaj sestala le po izvolitvi novega župana in novega občinskega odbora. Zelo nevarno je, da bo torej vsa zadeva zdrknula na jesen, seveda v prvi vrsti v škodo prizadetega prebivalstva, ki že petnajst let čaka na celovito uresničitev občinskega regulacijskega načrta.

● Na sedežu ravnanstva za javna dela se bo jutri sestel deželni odbor za rezidenčne gradnje, ki mu predseduje odbornik Bomben; razpravljal bo o nekaterih obveznostih, ki so vezane na izvajanje deželnega zakona štev. 75.

SDZPI ga je vključil v program za prihodnje šolsko leto

Tečaj za kamnoseke - priložnost za mlade

Med številnimi tečaji, ki jih je vključil Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje v okvirni program za prihodnje šolsko leto, je tudi dvoletni tečaj s kvalifikacijo za kamnoseke. Zavod se je odločil za ta tečaj iz več razlogov. K temu je botrovalo dejstvo, da ima kamnoseštvo v naših krajih bogato tradicijo. Tako bodo na primer v devinsko - nabrežinski občini prav letos praznovali dvatisočletnico nabrežinskih kamnolomov, tudi druge na Krasu, predvsem v Repnu, pa je še dovolj kamna za obdelavo. Nadalje je bilo za izbiro tudi pomembno, da je bilo v kamnoseštvu zaposlenih mnogo naših ljudi, ki so v težkih pogojih kopali in rezali kamen. Tečaj naj bi torej pripomogel k nadaljevanju te tradicije, seveda v drugačnih, neprimerno lažjih razmerah. Nenazadnje, in morda odločilno za vključitev tečaja v program, je bilo spoznanje, da daje kamnoseški sektor lepe možnosti za zaposlitev mladih. V času, ko je brezposelnost vse večja in ko je mlademu človeku vse težje priti do delovnega mesta, predstavlja tečaj s kvalifikacijo lepo priložnost, ki bi jo morali takoj izkoristiti.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje je prav zato, ob vključitvi tečaja v program, hotel seznaniti mlade, ki bodo letos končali obvezno šolo in ne bodo nadaljevali šolanja na višjih srednjih šolah, z ugodnostmi tečaja. V sodelovanju s Kraško gorsko skupnostjo, devinsko - nabrežinsko, zgonsko in repnabrežinsko občino je konec preteklega meseca pripravil srečanje, na katero je povabil skupno približno 30 fantov in njihove starše. Izid srečanja ni bil med najbolj obetavnimi, saj je bil odziv minimalen.

Glavni vzrok za tolikšno nezanimanje gre verjetno iskati v zgrešeni predstavi o sodobnem delu kamnosekov. Starši, ki imajo še vedno pomembno besedo pri izbiri študijske usmeritve ali poklica svojih otrok po končani obvezni šoli, bi, ob možnostih številnih drugih izbir, težko »poslali« svojega sina v kamnoseštvo, poklic, ki je veljal še do nedavnega za enega najbolj težkih. S tehnološkim napredkom pa se je v zadnjem času tudi delo v kamnolomih »moderniziralo«; kamnoseki imajo na razpolago stroje in druge naprave, kar jim je povsem olajšalo delo. Pri tem

gre še poudariti, da predstavlja izkopavanje kamna le en aspekt kamnoseštva. Drugi aspekt je delo v raznih podjetjih, kjer režejo, obdelujejo kamen. Tu gre v bistvu za obrtno, skorajda umetniško delo, pri čemer se kamnoseki (za rezanje, poliranje in drugo) spet poslužujejo modernih strojev in aparatov.

Prav zaradi take spremembe v nekdanjem izredno težkem poklicu bi moral biti dvoletni tečaj s kvalifikacijo za kamnoseke dokaj »vabliva« za mladino, ki končuje obvezno šolo in ne bo nadaljevala študija na višji srednji šoli. Tečaj traja skupno 1200 ur in nudi ob koncu potrdilo o kvalifikaciji. To je še dodatna ugodnost za udeležence tečaja, saj se jim s kvalifikacijo zniža vajeniška doba od šestih mesecev na tri mesece.

● Tržaška avtonomna turistična in letovišarska ustanova je anticipirala razstavo skulptur sodobnega furlanskega umetnika Gordia Celibertija, da jo bo tako lahko vključila v pobudo »Cvetje Alpe Adrie«. Uradno odprtje te razstave bo dne 30. aprila na Gradu sv. Justa.

Na pobudo KD Venturini

1. maja srečanje diatoničnih harmonik

Kulturno društvo Fran Venturini od Domja priredi v torek, 1. maja, srečanje diatoničnih harmonik, ki nosi naslov »GLAS HARMONIKE«. Srečanje bo potekalo v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju s pričetkom ob 16. uri.

Prireditve zajema tudi razstavo diatoničnih harmonik, katere otvoritev bo v soboto, 28. aprila, ob 18. uri. Istočasno bo potekalo tudi odprtje razstave slik Stana Žerjaka.

Posvetovanja v teku o izvajanju zakona 70

Nadaljujejo se posvetovanja med deželno upravo, delodajalci in sindikalnimi organizacijami glede izvajanja 3. člena deželnega zakona štev. 70, ki predvideva izredne posege v podporo produktivnim sektorjem v F-JK. O njihovem poteku je na zadnji seji deželnega odbora poročal podpredsednik in odbornik za načrtovanje in proračun Zanafagnini, ki je od deželnega izvršnega organa prejel pooblastilo za nadaljevanje teh posvetovanj. Zanafagnini bo nato pripravil sklepno poročilo, ki ga bo moral deželni odbor ratificirati.

Kako postane človek, ki ima v srcu (in prstu) zemljo, še obrtnik

Zdravko Bizjak - zdaj na bagru, zdaj v vinogradu

V tržaški pokrajini zasledimo danes bolj malo takih, ki se še vedno posvečajo izključno kmetijskim dejavnostim. Zaradi mačehovskega odnosa določenih oblastvenih krogov do slovenskih kmetovalcev delo na zemlji ni več dovolj donosno in treba si je poiskati dodaten vir zaslužka.

Tako je storil tudi Zdravko Bizjak s Cola štev. 10 v repnabrežinski občini, ki je kmetije ni okril, ampak ji posveča prav veliko pozornost po zgledu očeta Jožeta, ki je bil dvanaest let tudi župan te občine. Zdravko je samostojen obrtnik in seveda član sekcije za obrt pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. Poklicno sodi med tiste mojstre, ki z bagri in podobnimi orjaškimi stroji opravljajo mnogovrstna zemeljska dela, kot sta, denimo, površinski in globinski kop, odstranjevanje odvečnega materiala in, skratka, pripravljajo teren za gradnjo stanovanjskih ali drugih poslopij, cest, pa še marsičesa. Zdravko pomaga tudi pri urejanju kmetijskih obdelovalnih površin, ko takšnega opravila ta ali oni kmetovalec sam ne zmore.

Ko skozi tipično kraško kalonjo stopiš na prostrano dvorišče Bizjakovih, brž ugotoviš, da je hiša kljub lepemu, svežemu videzu zelo, zelo stara. »Veste, leta 1946 smo jo temeljito obnovili in skre na strehi zamenjali z opeko«, nam je pojasnil Zdravko, ko smo skupaj z njegovo prijateljico Vilmo Krt iz Hruševce pri Štanjelu sedli za mizo v topli sprejemnici. In pripomnil: »Hiša je bila zgrajena, reci in piši, pred kakšnimi 400 leti. Priimek Bizjak je pa na Col priromal z mojim pradedom Valentinom iz Šmarij pri Sežani.«

V otroških letih je Zdravko koracal med va-

sjo, Zajčjim dolom, kjer imajo Bizjakovi vrt, in vinogradom Pod Tabrom; kot deček je že pridno pomagal ravnatu živino. Zrastle je na zemlji in z njo, medtem pa se je tudi šolal in na rojanski strokovni šoli izučil v obrti, ki se ji je poklicno posvetil leta 1958, »ker je bilo pač treba zaokrožiti zaslužek«.

Kakor rečeno, Zdravko izravnava prostor, na katerem bo stala zasebna ali javna zgradba in po katerem bodo speljali ceste. Kopati je treba seveda tudi v globino. Kakšne stroje ima na razpolago? Tu je žlični bager gosencičar, ki riže v zemljo, izkopani material pa nato potegne na površje in natovori na kamion za odvoz. Potem ima sodoben stroj za globinsko izkopavanje Po-clain 90, s katerim lahko razbija in ruši stene, nazadnje pa poseben tovarnjak, s katerim prevaža tudi stroje. V preteklosti, ko so razmere bile nekoliko drugačne, je redno vozil v Jugoslavijo gradbeni material.

Poleg z izkopavanjem za gradbene potrebe se Bizjak bavi tudi s sorodnimi opravili, ki so potrebna za polaganje kanalizacijskih cevi, s popraviljem cevovodov, tako tudi naftovodnih cevi TAL (Trst - Ingolstadt), in s kopom, kakršen je nujen za vinograd, sadovnjak ali drugačno kulturo. Delokrog zaobjema celovito tržaško pokrajino, drugo vprašanje pa je, kolikšna so naročila. Hudega sicer ni, vendar je tu, kot vemo, kriza v gradbeništvu, zato mora človek presneto paziti, da mu ta ali ona priložnost za delo ne uide. Posebno še zaradi ostre konkurence trdki s sedežem onkraj naše pokrajine in celo izven meja Furlanije-Julijske krajine. Zaradi takšne konkurence, ki je pogosto nelojalna, naši ljudje

težko pridejo do besede pri licitacijah za oddajo javnih del. Najvidnejša primera v tem pogledu sta Trbiška cesta (202) in tovarno avtopostajališče pri Fernetičih. Vse to v brk deželnemu zakonu, po katerem so javne ustanove dolžne vsaj petino načrtovanih del poveriti krajevnim podjetjem. Toda v programu so še druga velika dela, ki so povezana, recimo, s Centrom za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah ali pa celo z zamisljo o gradnji termoelektrarne na premog pri Orehu: »Si bodo ustrezna dela res lahko zagotovila tudi tukajšnja podjetja in nam potem naročila zemeljske izkope?«, se upravičeno zaskrbljeno vprašuje Zdravko Bizjak.

Enaki problemi tarejo njegovega sina Borisa, podjetnega 25-letnega mladca, ki je po študiju v zavodu »J. Stefana« sklenil korakati po očetovih sledih: tudi sam se je pred kakšnimi štirimi leti s pridom lotil tega poklica z vnmom človeka, ki ve, kaj zasluži.

Bizjakovi stanujejo prav blizu predsednika Kmečke zveze Alfonza Guština in Zdravko je te naše osrednje kmetijske organizacije tudi član. Po očetovih stopinjah goji teran in vitovski grganjo, ki ji ob priliki primeša zlahtno malvazijo, redi govedo in ljubosumno čuva vrt. Kot smo že omenili, se od zemlje ne more ločiti. Ne samo, rad bi, da bi za naše kmetovalce nastopili lepši časi, da bi se ti oprijeli složnejših, združenih oblik dela, ki bi jim, kdo ve, lažje omogočile uresničitev skupnega prodajnega centra: to bi pomenilo ponovno ovrednotenje njihovega dela in sadov tega dela, obenem pa veliko korist za vse prebivalstvo na Tržaškem.

DRAGO GAŠPERLIN

Dan vstaje v mestu in okolici Proslave ob 25. aprilu

Ob današnji obletnici Dneva vstaje bodo tudi letos krajevne ustanove, partizanske in borbevske organizacije in številna društva priredila vrsto spominskih svečanosti in kome-moracij.

Osrednja prireditev bo v Ul. Ghega, kjer se bodo spomnili mučeniške smrti 52 antifašistov, ki so jih nacisti 23. aprila pred 40 leti obesili iz represalije za atentat na nemško menzo. Svečanost, ki se bo začela ob 11. uri, prireja Odbor za obrambo vrednot odpornosti in demokratičnih institucij.

Kot prejšnja leta bo tudi letos uprava občine Devin - Nabrežina organizirala proslavo obletnice vstaje in osvoboditve. Ob tej priložnosti bo občina položila vence na spominske plošče in spomenike padlim za svobodo po raznih vaseh. Ob 10. uri bo na nabrežinskem trgu, pred spomenikom padlim za svobodo, osrednja proslava z govorom župana Albina Škerka in nastopom godbe na pihala iz Nabrežine.

V jutranjih urah bo predstavništvo zahodnokraškega rajonskega sveta položilo vence na spomenike padlim na Kontovelu, Proseku in v Križu.

Pri časni spomeniku padlim s Kolonkovca, od Sv. Ane in iz škedenja blizu glavnega vhoda v tržaško pokopališče bo ob 10. uri svečanost, ki jo prireja Odbor za postavitev spomenika padlim s Kolonkovca, od Sv. Ane in iz škedenja. Na kraju prireditve bi morali postaviti spomenik padlim, za kar si domačini prizadevajo že vrsto let.

Pri Sv. Ivanu bo spominska svečanost pred poslopjem bivšega svetovskega Narodnega doma. Ob 10. uri bodo organizatorji svečanosti, KD Slavko Škamperle, KD Union in Odbor za vrnitev Narodnega doma od Sv. Ivana, položili vence k spominski plošči na pročelje poslopja.

Popoldne se bo (ob 15. uri) začelo partizansko srečanje v Miljah, ki ga prireja VZPI-ANPI, na katerem bo sodeloval tudi Tržaški partizanski pevski zbor.

Pomembna spominska svečanost bo danes dopoldne tudi v Pordenonu, kjer bodo trem zaslužnim partizanskim borcev, ki so sodelovali v jugoslovanskih partizanskih enotah podelili jugoslovanska odlikovanja. Na slovesnosti, ki jo organizira pokrajinsko vodstvo ANPI bo prisoten tudi jugoslovanski konzul v Trstu Aleksander Nikolić.

Tržaška občina se je že včeraj spomnila žrtev nacifašizma. Predstavništvo občine je položilo vence ob vzhodni obeležja v Spominskem parku pod Sv. Justom, v Ul. D'Azeglio, na openskem strelišču, v Bazovici in v Rižarni.

V Križu spomenik padlim v prvi vojni

Na kriškem pokopališču bodo danes zjutraj ob 10.30 odkrili nagrobni spomenik padlim domačinom v prvi svetovni vojni, ki je sad udarnega dela vaščanov in sorodnikov padlih vojakov. Slavnost, ki se je bodo

udeležili tudi avstrijski diplomatski predstavniki v Trstu, bo izvenela kot obsodba vseh vojn za utrditev kulture miru in prijateljstva med narodi. Na slavnosti bosta nastopila moški pevski zbor Vesna in domača godba na pihala.

Pred tem bodo na pobudo krajevne sekcije VZPI-ANPI kot vsako leto Križani s povorko po vaških ulicah počastili padle partizane in aktiviste OF. Pred spomenikom NOB bo krajša spominska slovesnost, zbirališče bo ob 9.30 na dvorišču Ljudskega doma.

Sporočilo KZE

Tržaška krajevna zdravstvena enota sporoča, da je razpisala natečaje za šestmesečno zaposlitev, in sicer za dva asistenta patološke anatomije, dva asistenta nevrologije, enega asistenta v laboratoriju kliničnih raziskav, enega asistenta splošne kirurgije, enega asistenta radiologije in enega pomočnika medicine dela. Rok za prošnje zapade 2. maja. 4. maja pa zapade rok za prošnje za tri mesta laboratorijskega tehnika. Vse informacije nudi personalni oddelke KZE v Ul. Farne-to, 4. nadst., od 9.30 do 12. ure vsak dan razen sobote.

Politična kriza na povsem mrtvi točki

V začetku maja bo znano ali bo župan član Liste

Cecovinijska odločitev, da ne bo kandidiral za evropski parlament (bivši tržaški župan sicer ni imel nobenih možnosti za ponovno izvolitev v Strasbourgu), je skoraj izničila možnost za vstop Liste za Trst v odbora na občini in na pokrajini ter v upravni odbor Krajevne zdravstvene enote. Dokončna odločitev o tem bo znana komaj konec prihodnjega tedna, točneje v petek, 4. maja, ko se bodo na sedežu deželne sveta v Trstu spet sestali pokrajinski tajniki KD, PSI, PSDI, PRI, PLI, SSk in seveda Liste.

Po mnenju mnogih opazovalcev krizo v tem trenutku lahko razreši le formalna kandidatura laično-socialistične osebnosti, ki bi vodila tržaško občino do podpisa neke vrste pakta med strankami, zlasti med KD in LpT. Demokristjani so že napovedali, da niso proti tej vmesni rešitvi, melonariji pa so jo doslej odločno odklonili z že znanim izsiljevanjem: ali župana ali pa nič. Manevrski prostor za doseg sporazuma je kot vidimo zelo majhen, paraliza pokrajinske in občinske uprave pa ne more trajati v nedogled.

Pred ponovnim sestankom pokrajinskih tajnikov bosta na sporedu kon-

gresa dveh strank, ki sta neposredno soudeleženi pri pogajanjih. V soboto in v nedeljo bodo zborovali socialdemokrati, v četrtek, 3. maja, pa tržaški socialisti. Na kongresu PSI bo gotovo tekla beseda o krajevnem političnem položaju in ni izključeno, da bo prav na tem zborovanju prišla do izraza zahteva po izvolitvi Arduina Agnellija za župana. V primeru neuspeha pogajanj z LpT je socialistični tajnik Seghene že napovedal, da PSI ne bo več sodelovala v manjšinskih koalicijah, kar pomeni, da bi podprla eventualno novo Richettijevo kandidacijo le »od zunanje«.

Veliko pričakovanje pa vlada za jutrišnje skupščino KZE, ki mora v roku enega tedna odobriti proračun za tekoče leto. Tudi tukaj so melonariji »jeziček na tehtnici« in še sedaj ni znano, kakšno stališče bodo zavzeli do tega finančnega dokumenta. V primeru zavrnitve proračuna (glasovali bodo v ponedeljek, 30. aprila) bo dežela primorana imenovati izrednega komisarja, kar bi zelo kvarno vplivalo zlasti na bodočnost katarinske bolnišnice, ki je komaj pred meseci migala prve korake.

Delegacija RK SZDL Makedonije je včeraj uradno obiskala SKGZ

Na povabilo Slovenske kulturno-gospodarske zveze se je včeraj mudila v Trstu delegacija RK SZDL Makedonije, v kateri so bili Uroš Andreevski in Burhan Ademi, predsednik in sekretar RK SZDL Makedonije ter Vaska Duganova in Ivan Katadžiev člana predsedstva RK SZDL Makedonije. Delegacijo so na pogovorih s SKGZ spremljali še podpredsednik RK SZDL Slovenije Jože Knez, predsednik komisije za manjšinska in izseljeniška vprašanja pri RK SZDL Štefan Cigoj in generalni konzul SFRJ v Trstu Mirošič.

Pogovori, ki sodijo v strategijo prizadevanj SKGZ, da bi navezala čim trdnjše stike z vsemi jugoslovanskimi republikami in pokrajinami in jih seznanila s položajem in potrebami slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, so potekali v prijateljskem vzdušju. Povsem naravno je, da je bila manjšinska politika osrednji predmet pogovorov, saj se tako SKGZ kot RK SZDL Makedonije, vsaka na svojem ozemlju, stalno ubadala s to problematiko; bil je to prvi uradni stik med obema organizacijama, sklenjeno pa je bilo, da

se bodo ti odnosi še utrdili in vsebinsko poglobili.

Delegaciji sta si torej na včerajšnjem srečanju izmenjali osnovne informacije o stanju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in o položaju makedonskih manjšin v Grčiji, Albaniji in Bolgariji. V svojem posegu, ki je zajel celovit oris razvejane dejavnosti in žive prisotnosti Slovencev v Italiji je predsednik SKGZ Boris Race seznanil goste o zahtevah slovenske manjšine, da bi ji italijanski parlament končno le izglasoval zakon o globalni zaščiti, da bi tako Slovenci v Italiji postali enakopravni državljani na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja. Predsednik SKGZ pa je predvsem naglasil važnost odprte meje, ob kateri Slovenci živimo in dodal, da moramo biti vsestransko povezani z matično domovino: brez tega, je še poudaril Race, bi se naša aktivnost razpolovila. Zaradi tega se SKGZ zavzema za odprto mejo in podpira vse pobude, da bi bila res čim bolj odprta.

Gostje iz Makedonije, ki so si med svojim obiskom v Trstu ogledali tudi Kulturni dom in se podrobneje seznanili z delovanjem, vlogo in težavami Slovenskega stalnega gledališča pa so s svoje strani predstavnike SKGZ seznanili s težkim položajem makedonskih manjšin, ki živijo v Albaniji, Grčiji in Bolgariji.

Veliko zanimanje za muzej železnic

Uprava muzeja železnic, ki je namješčen v prostorih nekdanje železniške postaje pri Sv. Andreju, je sklenila, da bo od danes do konca junija muzej odprti tudi ob nedeljah in praznikih, in sicer po običajnem urniku od 9. do 13. ure.

Vest sama na sebi ni nič posebnega, kljub temu pa je vredna nekaj besedi. Sklep o razširitvi možnosti obiska v muzeju je namreč upravi narekovalo dejstvo, da se v muzejskih prostorih dan za dnem zgrinja nešteto obiskovalcev, pa ne samo iz Trsta, temveč tudi iz drugih krajev države ter iz sosednje Jugoslavije. Kot primer naj navedemo, da si je samo včeraj ogledalo muzej nad dvesto ljudi od vsehposod, kar pomeni, da pred nedavnim (8. marca) odprt muzej nedvomno izpolnjuje pomembno turistično - kulturno funkcijo v našem mestu, ki se žal zlasti na muzejskem, kot na mnogih drugih področjih ne more posebno ponašati.

Prav zato je morda pobuda tržaškega železničarskega krožka o ustanovitvi tako bogate in zanimivega muzeja najboljši zgled, kako se da v nekem mestu, kakršno je Trst, ki neizprosno propada tako v gospodarskem in socialnem kot v kulturnem pogledu, z vztrajnostjo, svežimi idejami (glej tudi pobudo »Pomlad v Trstu«) in politično nesebičnostjo, ustvariti nekaj, kar ga dejansko obogati. Zgled je tudi v dolgoletnem tesnem sodelovanju, ki so ga tržaški železničarski krogi vzpostavili na tem področju z ljubljanskimi. Tudi ta drobci tržaškega življenja je zato dragocen in bi ne smel neopazno mimo pozornosti širše tržaške javnosti, še zlasti ne mimo pozornosti tržaških upravnopolitičnih krogov, pa čeprav so, kot vemo, že dolgo preveč zaposleni s premetavanjem in z žongliranjem z odborniški in drugimi funkcijami, da bi jim preostalo časa še za druge žive probleme tržaške stvarnosti. (dk)

Vandalsko početje na račun dveh upokojenecv

Se neidentificirani piromani so včeraj ponoči položili pred vhodna vrata stanovanja družine Nesich (Ul. Rittmeyer 12) posodo za smeti in jo nato zažgali. Požar, ki bi lahko imel tragične posledice, je uničil stanovanjska vrata in poškodoval hodnik. Na kraj so nemudoma prihiteli gasilci, ki so pogasili požar, in agenti le-tečega oddelka tržaške kvesture, ki so uvedli preiskavo o tem navidez nerazumljivem vandalskem početju.

Lastnica stanovanja Paola Nesich je povedala preiskovalcem, da je že nekaj let v pokoju, da se ne ukvarja s politiko in da je v dobrih odnosih s sosedi. Pred vrati so policisti našli listek z napisom »ne zapirajte, nekateri zvonci ne delujejo — hvala lepa«. Čemu torej vandalsko početje?

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta

Justa Ciacchija (Cijaka)

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba in kakorkoli izkazali svoje sočutje ob tem težkem trenutku.

Svojci

Trst, škedenj, 25. aprila 1984

Ob bridki izgubi matere Ivice Simonič izrekajo Ivotu in družini najgloblje sožalje sošolci.

Ob izgubi ljubljene mame izrekajo Ivo občuteno sožalje dijaki IV. b razreda znanstvenega liceja F. Prešeren.

Ob težki izgubi drage Ivice sočustvujejo z Ivotom, Igorjem in svojci Daša in Vito Svetina.

Ob težki izgubi Ivice Simoničeve izrekata občuteno sožalje Ivotu, Igorju in svojem Tamara in Darijo Cupin.

Ob bridki izgubi drage Ivice Simoničeve izrekajo občuteno sožalje Ivotu, Igorju in svojem Dragica, Ana in Ramiro.

Ali bodo za 1. maj vozili avtobusi?

Po tolikih letih bodo v Trstu kot kaže za prvi maj spet vozili avtobusi Konzorcijalnega podjetja za prevoze (ACT). Tako je sklenilo vodstvo prevoznega podjetja in sicer na podlagi protestov, ki so lani prišli iz vrst upoko-jencev. Eden od teh se je celo obrnil na sodišče in zahteval strogo spoštovanje zakona, ki baje pravi, da na delavski praznik ni razlogov za ukinitve mestnih avtobusnih prog. Odločitev vodstva ACT je povzročila val neodobran-vanj med osebjem, v prvi vrsti med šoferji, ki se sklicujejo na sporazum iz prejšnjih let, po katerem je za 1. maj avtobusi niso vozili.

Zadeva je, kot vidimo, precej zapletena, zato bo jutri zjutraj na prefek-turi sestanek, na katerem bodo skušali najti ustrezno rešitev. Srečanja, ki ga bo vodil prefekt ali njegov namestnik, se bodo udeležili predstavniki sindikalnih organizacij in vodstva ACT.

Za ohranitev kardiokirurškega oddelka

Tržaški kardiokirurški oddelke ni suha veja: samo v lanskem letu so v njem izvršili 212 kirurških posegov in od tega kar 173 po sistemu zunanje, izven telesne cirkulacije. Likvidacija tega oddelka bi potemtakem pomenila hud korak nazaj v znanstvenem, kulturnem in seveda zdravstvenem pogledu. Tako so naglasili med javno razpravo o »kardiokirurgiji v Trstu«, ki jo je te dni priredil v Časnikarskem krožku kulturni krožek »Il Carso«.

Primarij kardiološkega oddelka Camerini je spregovoril o srčnih boleznih, ki so najpogostejše in o tem, kako je obolelim mogoče pomagati. Primarij kardiokirurškega oddelka Branchini je osvetlil delovanje in opremo tega oddelka, nato pa je tržaški občinski odbornik za zdravstvo Rossi poudaril popolno soglasnost krajevnih političnih sil glede nujne, da se kardiokirurški oddelke ne le ohrani, ampak tudi še okrepi.

V tem smislu se glasi tudi resolucija, ki jo je sprejel rajonski svet za Sv. Jakob. V njej je med drugim rečeno, da smo leta 1982 na Tržaškem zabeležili nič manj kot 600 primerov infarkta in da je v Trstu poprečno mnogo več srčnih bolnikov kakor v drugih italijanskih mestih, pač zaradi visoke poprečne starosti prebivalcev. Listina postavlja v laž trditve pristojnih deželnih dejavnikov, da se demografski standard, ki opravičuje prisotnost kakega kardiokirurškega oddelka, suče pri milijonu oseb, in navaja, da znaša realno število okrog 350.000.

Šentjakobski rajonski svet bo problematiki posvetil vrsto predavanj in konferenc ter javnih debat, poleg tega pa je na lastnem sedežu v Ul. Caprin 18/1 sprožil zbiranje podpisov proti odpravi kardiokirurškega oddelka.

mala črna kronika

Mladenič surovo napadel upokojenko

Ko se je nekaj pred 17. uro včeraj 71-letna upokojenka Nerina Zanolla por. Lauri vračala domov v Ul. Montebello 31, jo je zahrbtno napadel neki mladenič in ji hotel iz roke iztrgati torbico; ker mu to ni uspelo in ker je zaradi glasne reakcije napadenke moral pobegiti, jo je iz maščevanja s pestjo sunil v čelo, tako da se bo v nevrokirurškem oddelku mestne bolnišnice zdravila 15 dni. Agentom letečega oddelka za enkrat ni uspelo zaslediti napadalca, so pa zaplenili njegova sončna očala, ki so mu med prerivanjem z žensko padla na tla.

Prijatelji tuje lastnine so noč in dan »zaposleni«

Običajni neznanci so prejšnjo noč »obiskali« trgovino z jestvinami v Ul. Apiari 7/1, katere je lastnik 61-letni Ettore Almani. Moški je povedal policistom, da so neznanci vdrl v trgovino skozi stransko okno ter

iz nekega predala odnesli več kot dva milijona in pol lir v gotovini. Očitno pa jih plen ni zadovoljil, zato so vztrajali in za pultom našli še druge bankovce. Lastnika trgovine so tatovi »prikrajšali« za tri milijone in pol lir.

V ponedeljek popoldne pa so prijatelji tuje lastnine izkoristili odsotnost 50-letnega Sigfrida Tosa in vdrl v njegovo stanovanje v Ul. Duca D'Aosta 4. Lastnik ni še točno ocenil škoda, ki so mu jo povzročili nepri-dipravi.

Umrl je v gostilni

Med kosilom v gostilni »Felice« v Ul. Costalunga 308 je predvčerajšnjim umrl 56-letni Angelo Ciacchi, stanujoč v Ul. Laurana 4. Upravnik gostilne je povedal, da je moškega zajela nenadoma slabost med kosilom približno ob 14.30, pospremili so ga na dvorišče in mu skušali pomagati, medtem pa so poklicali rešilec Rdečega križa. Ves trud pa je bil žal zaman in dežurni zdravnik RK je lahko le potrdil Ciacchijevo smrt. Vzroke smrti bodo lahko ugotovili le z obdukcijo trupla.

● Občni zbor tržaške KZE bo 30. aprila ob 18.30 v sejni dvorani tržaškega občinskega sveta.

Važno poslanstvo socialnega centra v Naselju S. Mauro

V devinsko-nabrežinski občini že nekaj časa deluje socialni center v naselju S. Mauro. Semkaj zahaja veliko mladincev in otrok, ki se popoldne bavijo z najrazličnejšimi stvarmi. O tem smo se pogovorili z občinskim uslužbencem oziroma animatorjem tega centra Darijem Pertotom, ki skupaj z Diegom Dodinjem skuša popestriti že razvejano dejavnost tega centra.

Vpr.: Kdo je dal pobudo za ustanovitev socialnega centra v tem naselju?

Odg.: Najprej moram povedati, da struktura sama obstaja že vrsto let in je bila prvotno namenjena otrokom naselja in sicer za vrtec in za pošolski pouk. Pobudo, da bi se iz tega razvil socialni center, pa je dala občina in to stvar uresničila pred približno dvema letoma.

Vpr.: Komu je torej sedaj namenjen socialni center?

Odg.: No, delovanje centra je še na začetkih in v glavnem služi ta struktura otrokom in pubertetnikom, naše prizadevanje pa je, da bi občinski socialni center bil izkoriščen tudi v druge namene, saj se vendar imenuje socialni center in kot tak mora delovati.

Vpr.: Kakšne funkcije pa opravljaš ti v tem centru?

Odg.: Jaz, kot tudi Dodini, sem animator, oziroma pomožni vzgojitelj. Tukaj imamo razne igre, bodisi na zaprtem, kot tudi na odprtem, kjer se lahko otroci razvedrijo in razigrajo. Poleg tega pa imamo tudi pošolski pouk, ki je namenjen najpotrebnejšim elementom, t.j. tistim, ki imajo v šoli težave z učenjem ipd. Semkaj pa prihaja tudi handikapirane, ki se je že dobro vključil v našo družbo in vsekakor se je pri njem opazilo vidno napredovanje.

Vpr.: Socialni center je namenjen samo italijanskim otrokom, ali imajo vstop tudi slovenski mladinci?

Odg.: Naj omenim, da je ta socialni center menda edini v celotni tržaški pokrajini in vsi skupaj si prizadevamo, da bi v naši občini ne prišlo do raznih diskriminacij. Prav v ta namen smo organizirali, v sodelovanju z Zavodom združenega sveta tečaj angleščine, ki so ga obiskovali tako slovenski kot italijanski otroci devinsko-nabrežinske občine. To je le majhen korak, ki pa se bo povečal že meseca maja, ko bomo organizirali v sodelovanju s šolami odbojarski tečaj za italijan-

ske in za slovenske otroke. To bi bil vsekakor velik korak naprej, tudi glede na današnje številne medsebojne nesporazume in razne predsodke, ki so popolnoma zastareli in neutemeljeni.

Vpr.: Med drugim ste organizirali nekaj zelo zanimivih tečajev?

Odg.: Seveda moramo na nek način privabiti in spodbujati mladino in prav v ta namen smo organizirali tečaj za kitaro, ki ga vodi kantavtor Alfredo Lacosegliaz, telovadbo za otroke iz vrtca, korektivno telovadbo, poleg tega pa delujejo v tej strukturi tudi mnoga društva, ki dajejo obiskovalcem možnost, da se udeležijo v najrazličnejših tečajih, kot npr. judo, plesni tečaj ipd.

Vpr.: Kakšno je mišljenje ljudi v zvezi z občinskim socialnim centrom?

Odg.: Ambient, oziroma realnost, v kateri delujemo, je težka, že iz razloga samega, da se center nahaja v naselju in že iz tega se rodijo določeni predsodki, mimo katerih ne moremo. Čestokrat je torej potrebno nuditi navodila in razlage tudi staršem in ne samo otrokom. Vendar pa moram reči, da se je sedaj stanje umirilo in imamo iz dneva v dan konkretnije rezultate, kar pomeni, da je naša pot pravilna in vsestransko dobra. Dosegli smo že sad našega dela s tem, da so tisti otroci in mladinci, ki obiskujejo naš socialni center, izredno zadovoljni, saj jim nudimo zanimanje in jim dajemo tudi določeno odgovornost za delo, ki ga izvajajo. Prav zaradi tega mislim, da bomo skrbno nadaljevali po tej poti.

Vpr.: Ali skrivate kakšno novost v načrtih za prihodnost?

Odg.: Naša želja je, da bi se povezali s šolami, seveda italijanskimi in slovenskimi in da bi v skupnem sodelovanju organizirali, kar je pač v naši moči. Spodbudni korak bo prav v kratkem, ko bomo skupaj s šolami organizirali fotografski tečaj za otroke, ki bodo lahko razpolagali s tehničnimi pripomočki, ki jih imamo tu v socialnem centru. Naše sodelovanje pa se ne bi omejilo le na šole, šlo bi tudi na športna in kulturna društva v občini, seveda če bodo pripravljena z nami sodelovati. Želja in prizadevanje nas vseh pa je, da bi socialnemu centru približali čimveč občanov. Torej vsi, ki bodo pripravljeni sodelovati z našo socialno organizacijo, bodo dobrodošli.

BORIS DEVETAK

včeraj-danes

Danes, SREDA, 25. aprila
DAN VSTAJE V ITALIJO

Sonce vzhaja ob 6.02 in zahaja ob 20.04
— Dolžina dneva 14.02 — Luna vzhaja ob 4.13 in zahaja ob 14.11.

Jutri, ČETREK, 26. aprila
ZDESLAV

Vreme včeraj: temperatura zraka 17,2 stopinje, zračni tlak 1018,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 63-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje mirno, temperatura morja 12,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessio Cazzador, Fabrizio Arigliano, Daniele Gavalas.

UMRLI SO: 18 dni star Davide Sica, 84-letna Norma Parrucci vd. Bartelloni, 79-letni Ermanno Clai, 83-letni Salvatore Romanello, 63-letni Marcello Coloni, 62-letni Luciano Zorzet, 69-letni Giovanni Mantovani, 70-letna Valeria Sain, 76-letni Carlo Rizzo, 72-letna Emma Babich por. Rossignoli, 82-letni Pietro Sodomaco, 72-letna Cirilla Tretjak vd. Bolc, 58-letna Antonia Castellan por. Otcolini, 53-letna Giovanna Mahnič vd. Simonc, 81-letna Romana Cusina, 62-letni Attilio Stanchi, 79-letni Giorgio Parenzan, 75-letna Carolina Beacovich vd. Galante, 85-letni Domenico Marzano, 86-letni Ferruccio Tommè, 79-letni Marco Berni, 77-letna Ines Giomani vd. Steffè, 83-letna Elisa Moro vd. Siega, 45-letna Maria Stojnic por. Stanissa, 63-letna Anita Pitacco.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Str. per Longera 172, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

Urniki slovenskih denarnih zavodov

Gotovo ne bo napak, če bralcem osvežimo spomin na to, kdaj so okena slovenskih denarnih zavodov na Tržaškem odprta za javnost:

Tržaška kreditna banka (TKB) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.20 do 13.20 in od 15.00 do 16.00 (ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto).

Hranilnica in posojilnica na Opčinab (HPO) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.30 do 12.30 in od 14.00 do 15.30, ob nedeljah od 10.00 do 12.00 (ob sobotah in praznikih v tednu zaprto).

Hranilnica in posojilnica v Nabrežini (HPN) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.20 do 13.20 in od 15.00 do 15.30 (ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto).

čestitke

Danes praznujeta v Boljuncu 25. obletnico poroke EDA in LEO. Iskreno jim čestita ter želi še na mnoga leta odbor mladinskega doma Boljunec.

Zenski pevski zbor Prosek - Kontovel čestita Alenki ob rojstvu hčerke ZI-NAJDE in vošči novorojenki srečno in petja polno življenje.

razstave

V Domu A. Sirk v Križu je na ogled razstava Silve in Liane Bogatec. Občinstvo si jo lahko ogleda danes, 25. t.m., med 18. in 20. uro, v soboto, 28. t.m., med 17. in 19. uro ter v nedeljo, 29. t.m., med 11. in 13. ter med 16. in 18. uro.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava Adriane Maraž. V prireditvi Fotokrožka Trst 80 je na ogled razstava barvnih fotografij Saše Ota v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Urniki: ob uradnih urah ZSKD ter ob večernih urah.

V galeriji Corsia Stadion je odprta razstava slikarja Fabia Zubinija. Razstava bo na ogled do 10. maja.

V Peterlinovi dvorani v Trstu — Ulica Donizetti št. 3 — bodo do 12. maja razstavljali svoja dela sledeči slikarji: Koren - Škerk, Kosič, Kozman in Žerjal. Razstava je odprta vsak dan od 18. ure do 19.30.

KULTURNI DOM
BRENDAN BEHAN

TALEC

danes, 25. t.m., ob 16. uri —
ABONMA RED I

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
V TRSTU

Ivan Pregelj »Vsem galjotom vile v vamp« jutri, 26. aprila, ob 19. uri v Auditoriju v Portorožu.

VERDI

V petek, 27. aprila, ob 20. uri šesta predstava Verdijeve opere »Moč usode«. Dirigent A. Campori, režiser C. Maestrini. Red F/E.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Velika dvorana

Danes, 25. aprila, ob 20. uri jubilejni koncert partizanskega pevskega zbora ob 40-letnici.

Jutri, 26. aprila, ob 20. uri 6. koncertni večer simfonikov RTV Ljubljana.

Okrogla dvorana

Danes, 25. aprila, ob 19.30 Friedrich Dürrenmatt: »Fiziki«; ob 20.30 Moliere: »Ljudomrznik«.

Mala dvorana

Danes, 25. aprila, ob 19. uri Slovenska smer v Fitz Roy, spremljano s filmom in diapozitivi.

Razstave

Danes, 25. aprila, ob 18. uri (Sprejemna dv.) otvoritev razstave »Arhitektura skupine Kras«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 26. aprila, ob 20. uri Sean O'Casey: »Pravljica za lahko noč«. Predstava za abonma S - četrtek A in izven v gledališki dvorani v Solkanu.

kino

Ariston 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Star 80«. Režija Bob Fosse. Mariel Hemingway. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Eden 15.30 — 22.00 »Yentl«. Barbara Streisand.

Fenice 16.30 — 22.15 »Vediamoci chiaro«. Režija Luciano Salce. Johnny Dorelli, Eleonora Giorgi, Janet Agreen.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »Le grandi labbra di Bocca d'oro«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.20 — 22.10 »Silkwood«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Cenerentola 80«.

Gratiacielo 15.30 — 22.00 »Voglia di tenezza«. J. Nicholson, S. MacLaine.

Mignon 16.00 — 22.00 »Ostržek«. Walt Disney.

Capitol 16.30 — 22.00 »Lo squalo 3«.

Aurora 15.45 — 22.00 »Furyo«. David Bowie.

Moderno 17.40, 19.50, 22.00 »Il giorno dopo (The day after)«.

Vittorio Veneto 15.15, 16.55, 18.35, 20.15, 22.00 »Kaan principe guerriero«. Tanja Roberts, John Amos.

Lumiere 16.15, 19.00, 21.45 »Apocalypse now«.

Radio 15.30 — 21.30 »Christine ragazza tuttofare«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Sfinge«.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD I. Grbec - škedenj priredi jutri, 26. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih predavanje JOŽETA KORENA o narodnoosvobodilni borbi. Recitacije člana SSG Jožka Lukeša in nastop ŽPZ I. Grbec. Vabljeni!

menjalnica

24. 4. 84

Ameriški dolar	1.635.—
Kanadski dolar	1.280.—
Švicarski frank	746.—
Danska krona	166.50
Norveška krona	214.—
Švedska krona	208.—
Holandski florint	546.50
Francoski frank	199.50
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.325.—
Irski sterling	1.890.—
Nemška marka	616.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	16.—
Avstralski dolar	1.425.—
Grška dramma	14.—
Debeli dinar	11.—
Mali dinar	11.50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-448

ŠOLA GLASBENE
MATICE
TRST

V petek, 27. t.m., ob 20.30 v Galusovi dvorani, Ul. R. Manna 29

KONCERT V SPOMIN NA SERGIJA RADOVIČA

Pierpaolo Levi
Klavirski recital

Na programu: Beethoven, Chopin in Liszt.

Vabljeni!

Danes se v Gropadi sreča z Abrahamom naša draga žena in mama

JELKA KRIŽMANČIČ

Še na mnoga, zdrava in srečna leta ji iz vsega srca želijo
Ladi, Betty in Walter.

razna obvestila

Upravni odbor Tržaškega partizanskega pevskega zbora »P. Tomažič« sporoča celotnemu kolektivu, da bo koncert danes, 25., v Miljah v gledališču Verdi. Opozarjamo vse pevce, godbenike in recitatorje, naj bodo v dvorani ob 15. uri.

darovi in prispevki

Karlo Furlan prispeva 15.000 lir za ženski pevski zbor Prosek - Kontovel. Namesto cvetja na grob Antonije Kreševič vd. Hrvatič čarujeta Nina in Vittorio Hrvatič 10.000 lir za KD Slavec.

Namesto cvetja na grob Silvija Ferluge daruje Vojko Simoneta z družino 10.000 lir za SZ Jadran.

Vittoria z Opčin daruje 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. tete Julije Skabar vd. Guštin daruje Milko Guštin (Repen 14) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Ivico Simonič darujeta Sonja Kozina in Olga Danieli z družinama 25.000 lir za Skupnost družina Opčine ter 25.000 lir za SZ Sloga.

Namesto cvetja na grob Milana Zobca in Rudija Petarosa darujeta Vesna in Stanko Živec (Zabrežec 56) 20.000 lir za PD Slovenec.

Namesto cvetja na grob Pepija Kojanciča daruje družina Sedmak 10.000 lir za KD V. Vodnik.

Namesto cvetja na grob Milana Zobca daruje družina Sedmak 10.000 lir za PD Slovenec.

Namesto cvetja na grob Rudija Petarosa daruje družina Sedmak 10.000 lir za dekliski zbor Slovenec.

Ob 1. obletnici smrti sestre Dragice Marc (Boršt 1) daruje družina Sedmak 10.000 lir za otroški zbor Slovenec.

V spomin na Rikarda Laharnarja darujeta Nadja in Adriano Masa 20.000 lir za VZPI iz Križa.

Namesto cvetja na grob Marčela Košute daruje Banel 20.000 lir ter družina Kocjan 10.000 lir za VZPI iz Križa.

V spomin na Tiberija Rukina darujeta Silva in Elena 20.000 lir za VZPI iz Križa.

Namesto cvetja na grob Ivica Simonič in Olge Rodella darujejo Strnadovi 20.000 lir za SKD Tabor in 20.000 lir za SD Breg.

V spomin na Petra Vidaua darujeta Marica in Uči Dolenc 15.000 lir za ŽPZ Tabor.

Felicia Furlan daruje 10.000 lir za kapelico v Gabrovcu.

Marija Terčon daruje 10.000 lir za kapelico v Gabrovcu.

V spomin na Ivico Simonič - Mahnič daruje družina Kralj 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Ivica Simonič roj. Mahnič daruje Stanko Požar z družino 50.000 lir za SD Polet.

mali oglasi

telefon 040 775275

OSMICO je odprl v Križu št. 202 Lucijan Košta (Simc). Toči dobro belo in črno kapljico.

BOLNICAR, 22 let, išče kakršnokoli delo v Italiji. Ponudbe na telefon št. 0038 (065) 32212.

PRODAM Fiat 131 Supermirafiori 1600. Za informacije tel. 040/200-491 ob sobotah in nedeljah od 13. do 14. ure. PRODAM novo stanovanje v Ul. Conti. Velika dnevna soba, dve spalnici, kuhinja, dve kopalnici, dva balkona in shramba. Telefonirati med 14. in 15. uro ali zvečer na tel. 793-364.

OSMICO je odprl Damjan Žerjal (Boljunec 211). Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Stano Ravbar - Veliki Repen 2. Toči črno vino.

OSMICO je v Nabrežini št. 138/A odprl Dušan Radovič. Poskrbljeno za prigrizek. Vabljeni!

OSMICO ima Frandolič - Slivno. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl v Dolini Oskar Slavec. Toči belo in črno vino.

PRODAM motorček Fifty Black - Special v dobrem stanju za 500.000 lir. Tel. 040/224-407 v popoldanskih urah.

KUPIM stanovanje ali hiško v okolici Trsta ali na Krasu. Tel. 040/817-265 ali 213-042.

PROTI IZPADANJU las, suhemu in mastnemu prhljaju, šamponi in zeliščne tekočine DERBE. Parfumerija »Kozmetika 90« - Opčine.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Boljunec 378, tel. 040/228-313 - obvešča cenjene stranke, da bo salon ponovno deloval 2. maja.

ESTETIČNI SALON RUŽICA naproša cenjeno stranko, ki je pomotoma vzela šop ključev na pisalni mizi, naj nemudoma telefonira na št. 040/228-313. PRODAM Peugeot 103, letnik '79. Tel. na št. 040/226-113 ali 228-547.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine, Trst.

IŠČEM delo kot izučena prodajalka v tekstilnih trgovinah. Tel. ob urah kosila 040/571-274.

PRODAM Pando 30, letnik 1981, prevoženih 35.000 km. Tel. 040/229-211.

s.e.d.o.c.

Tržaški pokrajinski urad za delo sporoča, da mednarodni biro za delo išče delovno silo z naslednjimi kvalifikacijami:

za pokrajino FORLÍ: 1 splošni kuhar, 3 točaji (barmani);

za pokrajino MILAN: 1 izvedenec za zobozdravstveno stroko;

za pokrajino VERONA: 1 elektronski mehanik;

za FRANCIJO: 1 offset tiskar, 2 strokovnjaka za nanašanje poliuretana, 40 poklicnih bolničarjev z znanjem francoščine;

za SVICO: kvalificirano gostinsko osebo;

za VZHODNO AFRIKO: 1 svetovalec s področja poklicne rehabilitacije.

Vse informacije nudijo na pokrajinskem uradu za delo, Trst, Ul. Fabio Severo 46/1, soba št. 9 (ob torkih in petkih od

avtomobil in človek

Vozili smo za bralce Primorskega dnevnika

PEUGEOT 505 GTD:
KO BI LE NE BILO
DAVKA NA DIESEL

K serijski opremi sodijo platišča iz lahke litine in streha z električnim pomikom

Klub »170« postaja čedalje bolj obljuden. Vanj sodijo dizli, ki zmorejo največjo hitrost vsaj 170 km na uro. Med zadnjimi, ki je dobil polno pravico članstva v njem je peugeot 505 turbo diesel, o katerem smo že pisali, ko so ga pred dvema mesecema predstavili specializiranim novinarjem.

Zatem smo imeli priložnost preiskusi ga za daljše obdobje in tako spoznati njegove dobre lastnosti (ki jih je mnogo) pa tudi slabe (ki pa jih je odlično malo). Gre za prestižni limuzino, dolgo 4,58 m, ki s svojimi razsežnostmi zbujajo pozornost in spoštovanje. Istočasno pa je avto presenetljivo ubogljiv, tako zaradi servovalana, ki je zelo dober, kot zaradi dobrih zavora (koluti spredaj, bobni zadaj), ki so kos vsem okoliščinam. Občutku varnosti pripomore tudi močan motor (95 KM pri 4.150 obratih v minuti), ki tako potegne, da je težko verjeti, da gre za motor, ki »se hrani« s plinskim oljem. Posamične obse, pogon na zadnja kolesa in ugodna porazdelitev teže med prednjo in zadnjo premo prispevajo k odlični legi na cesti, tako da je le v zelo ostrih in hitrih zavojih zaznati

spodnašanje zadka, ki pa mu je voznik z lahkoto kos z odvzemanjem plina.

Peugeot 505 GTD je primeren za dolge vožnje in sicer ne samo zaradi udobja, ki je značilno za vse francoske avtomobile, temveč tudi zaradi res nizke porabe. Rekel bi, da le s težavo porabi več kot 9 litrov plinskega olja za 100 km, tako da je z eno posodo goriva, ki vsebuje 70 litrov, moč prevoziti z dokajšnjo lahkoto 850-900 km. Poraba je sorazmerno nizka tudi v mestnem prometu. Če le ne bi bilo tistega presnetega davka na dizel, ki v našem primeru presega 700 tisoč lir na leto...

Na vsak način je dobrih lastnosti pri peugeotu 505 GTD odlično več kot je slabih. Edina večja hiba so najbrž prekratki prednji sedeži, ki voznikom z nekoliko daljšimi nogami nudi premalo opore v stegnih, kar na daljših potovanjih deluje utrujajoče. Nekoliko prevelik je tudi rajdni krog, ki sodi med najmanj ugodne v tej kategoriji vozil.

Cena je primerna razredu in zmoglostim vozila in celo nekoliko pod povprečjem. Vključno z davkom IVA znaša 21,7 milijona lir.

ti in morje

Ko jadrnanje postane udobno letovanje
Največ je jadrnic
od 7 do 9 metrov

Večina kajutnih jadrnic je v Italiji dolgih od 7 do 9 metrov. Take razsežnosti omogočajo udobno bivanje tudi za daljša obdobja. Navadno imamo v podkrovlju vsaj dve ločeni kajuti, prav tako v ločenem prostoru stranišče, udoben dnevni prostor in seveda vse, kar rabi za daljše križarjenje. Ta razred navadno delimo še na jadrnice, ki jih ni treba vpisati v ladijski register. Obratoma je v zadnjih letih uspelo zgraditi jadrnice tudi do 8 in celo 8,50 metra dolžine, ne da bi povečali registrsko tonazo preko predvidene meje za registracijo. Taki triki pa so kot kaže precej dragi, saj so prav te jadrnice med najdražjimi.

V glavnem lahko trdimo, da so cene večine jadrnic od 7 do 9 metrov kar pošteno zasoljene. K temu je treba dodati, da je prav tako draga vsa oprema, še dražji pa privez. Ob vsem tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, ali se nakup sploh splača. So deč po številu takih jadrnic kaže, da tu igra le majhno vlogo računica amortizacije. Kdor ljubi morje in ima dovolj pod palcem si bo privoščil tak nakup, kot si razni privoščijo gradnjo nič cenejše vikendice. Navsezadnje so jadrnice takih razsežnosti že prave počitniške hišice. Upravljanje z njimi pa je že zahtevnejše, da ni en človek dovolj. Vsaj še en član družine mora poznati nekoliko jadrskih in pomorskih veščin, saj bi bil v nasprotnem primeru nakup popolnoma odveč.

Izbira jadrnice takih razsežnosti pa je vse prej kot lahka zadeva. Tržišče je skoraj preplavljeno z najrazličnejšimi modeli. Poglavitno vlogo pri nakupu igrajo nasveti znancev in prijateljev ter morebitne izkušnje. Povsem razumljivo bodo le redki kupili regatne izvedbe takih jadrnic, večina se bo odločila predvsem za potovalne. Glede morebitnih znakov bomo ponovili že star nasvet, da kakovost jamčijo le tisti obrati, ki že leta in leta kličubejo svetovni konkurenci. Majhen obrtniški obrat je zanesljiv, le če je delavnica v vašem mestu in ni imel obrtnik še reklamacij, v nasprotnem primeru bo nakup vezan na precejšnje tveganje. Prav tako je tvegan nakup iz »druge roke« razen v primeru, da ne poznate starega lastnika, ali ste celo že križarili z njegovo jadrnico. V takem primeru je tak nakup celo zanesljivejši od novega izdelka, saj napake navadno pridejo na dan šele čez kake dve tri leta.

Večina takih jadrnic ima fiksno balastno kobilico, kar je seveda racionalno tako glede udobja v podkrovlju kot tudi glede maritimnih sposobnosti. Taka kobilica pa je lahko precejšnja ovira, saj se lahko z njo podamo le v organizirana pristanišča. V zadnjem obdobju se predvsem po zašlugi Francozov vedno bolj uveljavljajo jadrnice s premično kobilico, ki so kot nalašč za varne plitve zalive in ribiška pristanišča, teh pa je v Kvarneru in v Dalmaciji več kot organiziranih marin.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 La furia di Tarzan - film
- 11.05 Il giorno del delfino - dok.
- 11.20 I Muppets a Hollywood - lutke
- 12.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo... Raffaella?
- 13.25 Vremenska napoved
- 13.30 DNEVNIK
- 14.00 Halo... Raffaella? - zadnji poziv
- 15.30 Mazinga Z - risanka
- 16.00 Cartoni magici - risanke
- 17.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
- 17.05 Forte fortissimo TV top
- 18.00 DNEVNIK 1 - Kronike: Sever kliče Jug, Jug kliče Sever
- 18.30 Per favore non mangiate le margherite - TV film
- 19.00 Italia sera - dogodki in osebnosti
- 19.40 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.30 Il ritorno del Santo - TV film
- 21.25 Ricomincio da tre - 1. del filma
- 22.25 DNEVNIK
- 22.30 Ricomincio da tre - 2. del filma
- 23.30 Srečanje s kinematografijo
- 23.25 Športna sreda
- Ob koncu DNEVNIK 1

Drugi kanal

- 10.00 Komični filmi
- 10.20 Cameriera bella presenza offresi - film
- 12.00 Che fai, mangi? - oddaja o prehrani
- 13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
- 13.30 Piccolo mondo inglese - 1. nadaljevanje
- 14.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
- 14.35 Tandem
- Paroliamo - nagradno tek.

Le nuove avventure di Scooby

- Doo - risanka
- La Pimpa - risanka
- 16.30 Mago Merlin
- 17.00 Vediamoci sul due
- 17.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
- 18.30 DNEVNIK 2 - Športne vesti
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- Meteo 2
- 19.45 DNEVNIK 2 - Vesti
- 20.30 Cristo si è fermato ad Eboli - film 1. del
- Igrajo G. M. Volontè, I. Pappas, L. Massari, P. Bonacelli
- 22.00 DNEVNIK 2 - Vesti
- 22.05 Cristo si è fermato ad Eboli - 2. del filma
- 23.10 Il buttafuori: Il fornaretto di Venezia - TV priredba

Tretji kanal

- 11.45 Rim: kolesarstvo
- 14.40 Šola in vzgoja: Pedagogika
- 15.10 Šola in vzgoja: O nerazvitih deželah
- 15.30 L'Aquila: rugby
- 17.00 Aprite polizia - Jazz freddo
- 17.50 Koncert Enrica Ruggerija in skupine Dhoo
- 18.25 L'orecchiochio - glasbena odd.
- 19.00 DNEVNIK 3
- 19.35 Il pane spezzato - 4. del
- 20.05 Šola in vzgoja: Varnost na cesti: Kolesarjenje
- 20.30 Ecce Bombo - film
- 22.10 Delta - tedenska oddaja o znanosti in tehniki
- Če otrok ne zna brati - 1. del
- 22.55 DNEVNIK 3
- 23.30 Posebna oddaja DNEVNIKA 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.50 in 10.35 TV v šoli
- 18.05 Poročila
- 18.10 Ciciban, dober dan: Črepinje in metla
- 18.25 Notranjski obzorjnik
- 18.40 Generaciji pod košem - športna reportaža
- 19.05 Risanke
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik I
- 20.00 Hej, to naši partizani pojo - prenos ob 40-letnici Partizanskega pevskega zbora
- 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
- 21.35 Kulturne diagonale
- 22.10 Dnevnik II

Zagreb

- 17.30 Videostrani
- 17.40 Poročila
- 17.45 Taktu - zgodbe starega Taktuja in lov na severnega jelena
- 18.15 TV koledar
- 18.45 Narodna glasba
- 20.00 Športna sreda

Koper

- 14.00 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenščini

V današnji Odprti meji bodo na sporedu med drugim tudi naslednje vesti: TRST — Proslave ob 25. aprilu TRST — Dan Ljubljane na prireditvi »Pomlad v Trstu« TRST — Intervju s Pavlom Strajnom o problemih šolstva

- 17.00 Poročila
- 17.05 TV šola: Ego - dokumentarec iz serije Možgani
- 17.30 Zbogom, Teksas - film
- 19.00 Risanke
- 19.30 Dnevnik - stičišče
- 19.50 Deset minut glasbe
- 20.00 Kulturna panorama
- 20.30 Nogomet
- 22.00 Turistični vodič
- 22.10 Dnevnik - vse danes
- 22.20 Venezuelanski plesi in pesmi - 2. del

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Buongiorno Italia
- 9.00 Una vita da vivere - nadalj.
- 10.30 Alice - TV film
- 11.00 Rubrike
- 11.40 Help - nagradna igra
- 12.15 Bis - nagradna igra
- 12.45 Il pranzo è servito - vodi Corrado
- 13.25 Sentieri - nadaljevanka
- 14.25 General hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
- 16.50 Hazzard - TV film
- 18.00 L'albero delle mele - TV film
- 18.30 Popcorn - glasbeni spektakel
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig zag - kviz
- 20.25 Ritorno a Eden - nadaljevanka
- 22.25 Kojak - TV film
- 0.25 Eroi nell'ombra - film

RÉTEQUATTRO

- 8.30 Risanke
- 10.30 Fantasilandia - TV film
- 11.30 A Team - TV film
- 12.30 Risanke
- 13.30 Maria Maria - TV film
- 14.00 Magia - TV film
- 14.50 Komični filmi
- 16.50 Risanke
- 17.50 La famiglia Bradford - TV film
- 18.50 Marron Glacé - TV film
- 19.30 M'ama non m'ama - nagradna igra
- 20.25 Assassinio sul Nilo - film
- 22.40 Mai dire si - TV film
- 23.40 Sport
- 0.40 Tutti a casa - film

ITALIA 1

- 8.30 Arrivano le spose - TV film
- 9.30 La ragazza di provincia - film
- 11.30 Phyllis - TV film
- 12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
- 12.30 Strega per amore - TV film
- 13.00 Bim bum bam
- Risanke
- 14.00 Operazione ladro - TV film
- 15.00 Agenzia Rockford - TV film
- 16.00 Bim bum bam
- Risanke
- Vita da strega - TV film

- 17.30 Una famiglia americana - TV film
- 18.30 Glasbeni spektakel
- 19.50 I Puffi - risanke
- 20.25 OK Il prezzo è giusto - vodi G. Sabani
- 22.30 Bermude: la fossa maledetta - film
- 0.30 Una moglie schifosamente ricca - filmska komedija

TELEPADOVA

- 12.00 Cara cara - TV film
- 13.00 Risanke
- 14.00 Mama Linda
- 15.00 Gli emigranti - nadaljevanka
- 16.00 Peyton place - TV film
- 17.00 Risanke
- 19.00 L'incredibile Hulk - TV film
- 20.00 Anche i ricchi piangono - TV film
- 20.20 Il soldato di ventura - filmska komedija
- 22.00 Agente Pepper - TV film
- 23.00 Sport
- 24.00 Vacanze di Natale - film

TRIVENETA

- 8.30 TV film
- 9.30 Il soffio del diavolo - TV film
- 10.00 Monitor
- 12.40 TV film
- 13.30 Risanke
- 14.30 Film
- 16.00 Filmski program
- 18.30 Sloane - TV film
- 19.30 Harry 'O - TV film
- 20.30 Ciak si muore - film
- 22.00 TV film
- 23.30 Družba

TELEFRIULI

- 13.30 Risanke
- 14.00 Cara cara - TV film
- 15.30 Mariana, il diritto di nascere - TV film
- 16.30 Il terrore corre sul filo - film
- 18.30 Risanke
- 19.00 Cara cara - TV film
- 20.25 TV film
- 21.30 L'insegnante va in collegio - film
- 23.15 Družba

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 - 13.00 Popoldanski zbornik: Od Milj do Devina; 9.00 Beseda in pesem; 9.25 Glasbeni potpuri; 10.00 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Literarni listi; 12.00 Sprehodi med starimi spomeniki; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Deželni zbor na letošnji reviji »Primorska poje«; 13.40 Glasbene raznolikosti; 14.10-17.00 Radijsko popoldne: Roman v nadaljevanjih: Boris Pahor: »Nomadi brez oaz«; 14.30 Tja in nazaj; 16.00 Iz dnevnika odvetnika Angela Kukanje; 16.30 Tja in nazaj; 17.00 Mi in glasba; 18.00 »Poezija slovenskega zapada«; 18.30 Glasbene podobe: jazz.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP, Objave, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper - Objave, EP; 13.45 Glasbena mladina; 14.00 V znamenju rocka - Objave, EP; 14.40 Zanimivost; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik - Objave, EP, pesem tedna; 17.00 Pogovor o...; 17.30 Iz zborovske zakladnice; 18.00 Zaključek.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW — Beli križ 97,7 MHz
UKW — Koper 89,3 MHz
UKW — Nanos 101,0 MHz

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroci pojejo; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.35 Popevka tedna; 16.00 Kino danes; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Time music; 18.00 Glasba; 18.45 Glasbena oddaja; 19.00 Jazz; 20.00 Zaključek sporedov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Glasbeno - govorni program; 11.10 Radijska priredba; 11.30 Vse o rocku; 12.00 Ul. Asiago Tenda; 13.20 Karavana; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Športne vesti; 18.00 Objektiv Evrope; 20.00 Gledališka predstava; 20.36 Glasbeni interval; 22.00 Nocoj tvoj glas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska priredba; 9.10 Saj je samo igra!; 10.30 Glasbeno - govorni program; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Oddaja za mlade; 18.32 Ure ob glasbi; 20.30 Športne vesti; 22.50 Skupaj ob glasbi - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.30 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtine, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.30 S knjižnega trga; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Maksa Kumra; 20.00 Koncert za besedo - Časa opojnosti; 20.25 Jan Sibelius in njegov »Voces Intima« za godalni kvartet; 21.05 Bedrich Smetana: Odlomki iz opere »Prodana nevesta«; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nočno.

V petek pričetek postopka za odobritev proračuna KZE

Upravna kriza v vodstvenih organih goriške Krajevne zdravstvene enote je bila z izvolitvijo Cesareja Calzolarija za predsednika, vsaj začasno premoščena, čeprav je težav in ovir, ki preprečujejo kolikor toliko zadovoljivo delovanje javne zdravstvene službe na Goriškem še in še.

Eno od težjih rešljivih vprašanj predstavlja omejevanje izdatkov na področju zdravstva. Mimo napovedi o zaprtju dveh bolnišnic bo z razpoložljivimi finančnimi sredstvi težko do konca leta zajamčiti vse storitve v zdravstvu. Nujno bo treba zato sprejeti nekaj ukrepov. Kje in kako, v tem trenutku še nihče ne ve, pač pa so kar precej točne napovedi o začetnem primanjkljaju za poslovanje v letu 1984, ki presega 10 milijard lir. Primanjkljaj, ki ga bo treba tako ali drugače pokriti. Do zdaj se je poslovanje KZE odvijalo na osnovi začasnega proračuna, v katerem pa naj bi odobrili dokončni finančni načrt. Dokument bodo pravzaprav predstavili že na petkovem zasedanju glavne skupščine KZE. O beta se daljša in tudi ostra razprava,

zato tudi ne bo prišlo tako kmalu do odobritve. Vprašanje, kje in kako zmanjšati izdatke, ni samo ekonomskega, ampak je predvsem političnega pomena. Prav zato bo razprava globlja.

Posebne pomena pa je tudi vprašanje, na katerega že dalj časa opozarjajo komunistični predstavniki v glavni skupščini KZE in v drugih organih. Že nekaj mesecev družinske posvetovalnice na Goriškem ne delujejo, ker menda primanjkuje osebja, zlasti zdravnikov.

Vprašanje ostaja nerešeno, kljub vsem dosedanjim protestom, zbiranju podpisov itd., ugotavlja komisija za ženska vprašanja pri KPI. Poleg mogoče objektivnih težav so tu še posebni razlogi. Kako je mogoče za zahtevno in odgovorno nalogo zdravnika - ginekologa v družinski posvetovalnici predlagati zdravnika - oporečnika? To naj bi bil prav primer družinske posvetovalnice v Gorici, oziroma posvetovalnice za goriško območje, kakor izhaja iz posebnega tiskovnega poročila komisije KPI.

Današnje slovesnosti

Na Goriškem bo danes vrsta svečanosti ob 25. aprilu, Dnevu osvoboditve. Delegacija TO SK GZ in sekcij VZPI - ANPI bo položila vence pred spomenik padlim v Štandrežu, na partizansko grobnico na glavnem pokopališču in pred obeležje na goriškem gradu. Zbirališče bo ob 10. uri pred spomenikom v Štandrežu, kjer se bo svečanost pričela ob 10.30.

V Sovodnji občini bosta venec polagali občinska uprava in zveza borcev. Ob 10. uri bo polaganje na Vrhu, ob 10.30 na Peči in ob 11. uri v Sovodnjah.

V doberdobski občini bodo svečanosti ob 10. uri na Poljanah, ob 10.15 na Palkišču, ob 10.30 v Jamljah in ob 11. uri v Doberdobi. V župni cerkvi v Doberdobi bo ob 10. uri maša za padle v NOB.

Ob 10.30 bo tudi slovesnost pred spomenikom v Podgori, na pobudo rajonskega sveta, sekcije VZPI in kulturnih društev.

Drevi v Kulturnem domu

Duhovniška izdaja vere v filmu »Hoja za zvezdo«

Ciklus filmskih predstav »Skok v kino« se bo drevi nadaljeval v Kulturnem domu s filmom Ermanna Olmija »Hoja za zvezdo« (»Cammina, cammina«). Film bodo vrteli dvakrat, s pričetkom ob 19. in 21. uri. Kinoatelj in Piccolo Cineforum nam tokrat ponujata film z religiozno vsebino, v katerem skuša avtor prikazati duhovniško izdajo božjega sporočila.

Olm (ki nastopa kot režiser, scenarist, direktor fotografije, montažer in koproducent, ob sebi pa ima skupino amaterskih igralcev) nam namreč prikazuje duhovnika-astrologa, ki izkoristi pojav kometa, da bi vaško skupnost in njeno oblast zvabil na pot vere, pot za zvezdo. S kometom si duhovnik pridobi versko oblast nad množico in jo nato utrjuje med potjo. Z dvema drugima duhovnikoma (sveta trojica) in po sporazumu s Herodom proglasijo dojenčka za Odrešenika, nato pa prepovejo množici, da bi ga videla. Odhod je nemuden, nekako beg pred zločinom, ki se bo pripetil.

V filmu je predvsem zanimiv Olmijev prikaz ljudstva, ki je pristno religiozno, preprosto in naivno; toliko naivno, da duhovščina (za Olmija: Cerkev) lahko izda Sporočilo in se postavi zgolj kot oblast. Film torej, o razočaranju nad cerkvijo in oblastjo.

Konec tedna v Števerjanu prvomajske prireditve

Konec tedna se bodo v Števerjanu prave prireditve v sklopu prvomajskega praznovanja. Osrednje prizorišče bo kot vedno prireditveni prostor na Dvoru, kjer bodo v soboto, 28. t.m., ob 19. uri odprli razstavo in pokažnjo briških vin. Razstavo upravlja odbor vinogradnikov iz Števerjana in z Oslavja. Isti dan bo večer na sporedu ples z ansambлом »Anna e gli allegri folk«. Ples bo tudi v nedeljo ob 18. ure dalje z ansambлом »Taimis«, in ponedeljek, s pričetkom ob 20. uri, ko bo igral ansambel »Souvenir«.

Posebno bogat je program v torek, 1. maja. V dopoldanskih urah se bo pred Kulturnim domom pričel orientacijski pohod, istočasno pa se bodo mlajši pomerili v namiznoteniški turnirju. Zbirališče za obe tekmovalni je določeno najkasneje za 9.30. Popoldne, ob 16. uri, se bo na Trgu svobode pričelo zborovanje ob 1. maju. Predviden je nastop godbe na pihala iz Nove Gorice in priložnostni govor. Ob 17. uri bo na Dvoru kulturni spored z nastopom folklorne skupine Tehnik iz Škofje Loke in pantomimika Andresa Valdesa. Za večerno zabavo ob zvokih prijetne glasbe bo poskrbel ansambel »Dobri znanci«.

Prireditve se bodo nadaljevale tudi konec prihodnjega tedna, v soboto in nedeljo, 5. in 6. maja. V nedeljo bo v dopoldanskih urah 5. spominski pohod Števerjan - Gonjače - Števerjan, ki ga skupaj z domačim društvom Briški grič, prirejajo ZS ŠDI, ZSKD, krajevna skupnost Kojško in OZTO iz Nove Gorice. Pohod se bo pričel ob 9.30 in se bo odvijal na dveh progah v dolžini 10 in 20 kilometrov.

Popoldanski del obsega kulturni spored z nastopom plesne skupine aerobike »Krik« iz Ljubljane, folklorne skupine »Sora« iz Medvoda in tamburaškega orkestra. Tako v soboto kot v nedeljo bo v večernih urah ples, vse dni pa bodo delovali tudi kioski z jedačo in, seveda, dobro briško kapljico.

● Uradna turistična sezona v Gradežu se bo pričela v torek, 1. maja, ob 11. uri s priložnostno slovesnostjo pred vhodom na plažo.

Kakšen smisel bi imel krajinski rečni park med Gorico in Sovodnjami?

Že vrsto let si dežela prizadeva za uresničitev načrta krajinskega parka, zaščitnega območja v porečju Soče. Načrt je dodelan zlasti za spodnji del reke, nekako od Rude do ustja. Postopoma naj bi zaščiteno območje uredili tudi na odseku med državno mejo pri Gorici in Rudo. Tako je mogoče razumeti iz okvirnega načrta, ki je bil sicer izdelan pred leti, vendar brez upoštevanja dejanskega stanja. Posamezna nova območja, kjer naj bi veljale različne stopnje zaščite, naj bi vključili postopoma in predvsem na željo in po odločitvi krajevnih uprav. Prav ob upoštevanju tega je pristojni deželni urad pred kratkim, s pomočjo zunanjih sodelavcev, izvedel med upravitelji prizadetih občin anketo o tem, kako gledajo na morebitno uresničitev zamisli.

Načrt zadeva tudi precej obsežno območje v sovodnji občini. Pravzaprav sta območji dve: prodnat svet, z bujno vegetacijo in deloma obdelan, na severozahodu Sovodnje, do industrijske cone, manjše območje ob sotočju Vipave in Soče. Obe območji sta že tudi označeni v občinskem regulacijskem načrtu.

Kakšno je stališče občine glede realizacije, oziroma pristopa k načrtu krajinskega rečnega parka?

Najprej velja zabeležiti splošno ugotovitev, da je bil okvirni načrt pripravljen že pred leti in predvsem brez točnega poznavanja in upoštevanja dejanskega stanja.

Drugače je težko razumeti, da so v predvideno zaščiteno območje vključeni tudi vojaški objekti! Po zdravi pameti in naravni logiki tovrstni objekti prav gotovo ne sodijo v naravni park.

Področje je danes poleg tega zelo

spremenjeno zaradi gradnje prometnih infrastruktur. Na severovzhodu meji nadalje na goriško industrijsko cono, tik ob robu pa sta vsaj dva objekta, ki v naravni park ali v bližino naravnega parka prav gotovo ne sodita: upepeljevalnik in naprava za čiščenje odpadkov.

Poleg tega, pravijo upravitelji v Sovodnjah, bi morali biti predhodno seznanjeni z obliko, ali oblikami predvidene zaščite, z možnostmi gospodarskega izkoriščanja gozdnatih površin, obdelovanja njiv in travnikov.

Zaključek: najbrž bi kazalo o celotni zadevi ponovno in podrobno razmisliti.

DREVI V NOVI GORICI

Zbor slovaške filharmonije

V Novi Gorici, v veliki dvorani Kulturnega doma bo drevi ob 20.30 nastopil Zbor slovaške filharmonije iz Bratislave pod vodstvom dr. Stefana Klima in Pavla Baza. Zbor deluje že skoraj štirideset let, saj je bil ustanovljen leta 1946 v Bratislavi kot mešani zbor češkoslovaškega radia. V Novi Gorici se bo predstavil z bogatim sporedom skladb Pierluigija da Palestrina, Zachariasa, Brahmsa, Smetane, Dvořaka, Marti-

nija, Ferenczyja in Suchona.

Koncert sodi v okvir letošnje glasbene sezone — rdeči abonma. Proste vstopnice bodo v prodaji uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Spet zadetek na športni stavi

Renzo Rossi, izvedenec za nogometne napovedi v baru Sport v Štancu, ima očitno srečno roko pri sestavljanju stolpcev Totocalcia. Pred komaj dvema tednoma so neznani igralci z njegovim sistemom dobili preko 400 milijonov lir. Pri zadnji sobotni napovedi je Rossi spet prinesel srečo klientom bara: pripravil je sistem, s katerim so razni odjemalci zadeli dve trinajstici in kar osemnajst dvanajstic. Dobitek sicer ni tako izdaten kot prejšnjikrat — vsega skupaj bodo dobitniki prejeli približno 12 milijonov lir — toda lahko pričakujemo, da bo krepko prispeval k povečanju slovesa »čarovnika« Rossija med ljubitelji športnih napovedi.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

San'tAntonio, Ul. Romana 147, tel. 40497

TERITORIALNI ODBOR SKGZ ZA GORIŠKO

vabi v petek, 27. aprila, ob 20.30 v KULTURNI DOM na proslavo

OSVOBODILNE FRONTE

Govoril bo tov. JULIJ BELTRAM

Smučarska reprezentanca na obisku v Novi Gorici

Prejšnji petek, 20. aprila, je bila na obisku v Novi Gorici slovenska smučarska reprezentanca. Na povabilo tovarne Meblo in njenega športnega društva je skupina najboljših alpskih smučarjev in smučark najprej obiskala tovarno samo, kjer so si ogledali proizvodnjo. Delavci novogoriške tovarne so podarili rojaku Juretu Franku dar ob sijajnem uspehu mladega smučarja na sarajevskih olimpijskih igrah.

Reprezentanti so se tudi srečali z novogoriškimi učenci, v popoldanskih urah pa so sodelovali na prireditvi v Kulturnem domu. Z obiskom je delovna organizacija Meblo, ki je od lani članica jugoslovanskega smučarskega sklada, še okrepila sodelovanje z reprezentanco. Na posnetku (od leve proti desni) reprezentanti Franko, Tometova, Zavadlavova in Strel med obiskom v Novi Gorici.

Smrt mladega motociklista v nesreči pri Koprivnem

Že včeraj smo poročali o številnih prometnih nesrečah na državni cesti med Gorico in Vidmom. Danes moramo žal ugotovljati, da je ta nevarna cesta zahtevala še en hud krvni davček. Sinoči se je namreč pripetila še ena nesreča, v kateri je izgubil življenje 22-letni motociklist iz Moša.

Nesreča se je pripetila okrog 22. ure na cestnem odseku med Koprivnim in Krminom. 22-letni Edoardo Braidot iz Moša se je peljal z motornim kolesom, ko je iz še nepojasnjenih vzrokov trčil v osební avtomobil, ki ga je upravljala 23-letna Nadalina Poletti iz Gorice, Ul. Bla-

serna 30. Poleg nje, je bila v avtomobilu tudi 15-letna prijateljica Liviana Marchi, prav tako iz Gorice, Ul. Garzarolli 132/2.

Zaradi trčenja sta obe vozili obtičali v obcestnem jarku. Takoj je bilo videti, da je motociklist dobil najtežje poškodbe. Z rešilcem so ga nemudoma prepeljali v krminsko bolnišnico, kjer pa so zdravniki lahko samo ugotovili, da je med prevozom izdihnil. Več sreče sta imeli prijateljici iz Gorice, ki sta dobili le nekaj prask in udarcev.

Kolesarska dirka za pokal Montes

Vrsto manifestacij ob 25. aprilu prirejajo danes tudi na Tržiškem. Tako bo v okviru prireditve ob 14. uri start tradicionalne kolesarske dirke za pokal Montes.

● Dr. Nicola Zito je novi načelnik oddelka državne policije v Trzišču. To dolžnost je opravljal pred kratkim umrlí dr. Manfrè. Dr. Zito je doslej vodil oddelek sodne policije.

IVAN PREGELJ

VSEM GALJOTOM VILE V VAMP

v petek, 27. t.m., ob 20.30 — v občinski telovadnici v DOBERDOBU

v soboto, 28. t.m., ob 20.30 — v občinskem gledališču v KRMINU

v nedeljo, 29. t.m., ob 17. uri — v telovadnici na LJESAHI

v sredo, 2. maja, ob 20.30 v Domu A. Gregorčič v ŠTANDREŽU.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 15.00—18.00—21.00 za Skok v kino »Hoja za zvezdo«.

VITTORIA 15.30—22.00 »Beatrice, la schiava del sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 15.30—22.00 »Sahara«.

VERDI 15.30—22.00 »Se tutto va bene siamo rovinati«.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 »Zeliga«.

PRINCIPE 16.00—22.00 »I Paladini«.

Nova Gorica in okolica

SOČA Zaprto.

SVOBODA 18.30—20.30 »Ninja prihaja«.

DESKLE 20.00 »Seks na motorju«.

prispevki

Ob obletnici smrti drage mame daruje Wilma Bregant 20.000 lir za pevski zbor Andrej Paglavac v Podgori.

† Zapustila nas je naša draga

Marija Vizin por. Hmeljak

Pogreb bo jutri, 26. aprila, ob 13.30 iz glavne bolnišnice.

Žalujoci: mož Mirko, sin in hčeri z družinami

Sovodnje, 25. aprila 1984

Ob izgubi drage mame

MARIJE VIZIN por. HMELJAK

izrekajo iskreno sožalje svojemu ušlužbencu Miru Hmeljaku in družini upravni svet in službenci Centralspeda.

Kolektiv avtoprevoznškega podjetja La Goriziana izreka Miru Hmeljaku iskreno sožalje ob izgubi drage mame.

Ravnatelj, učno in neučno osebje ter dijaki gimnazije - liceja »Primož Trubar« izrekajo globoko sožalje prof. Andreji Duhovnik - Antoni ob izgubi drage mame.

Mira in France Mihelič v Kosovelovi knjižnici

V petek zvečer, se je zbralo v sežanski knjižnici veliko število ljudi, ki so se želeli srečati s priljubljeno pisateljico in prevajalko Miro Mihelič in njenim možem slikarjem Francetom.

Po uvodni otvoritvi in kulturnem programu, v katerem so sodelovali Bogdana Bratuž, ki je prebrala odlomek iz knjige Hiša večera, pa Dina Slama in Irena in Miloš Pahor, ki so pripravili glasbeni program, so se bralci sežanske knjižnice pogovarjali s pisateljico o njenem obsežnem literarnem ustvarjanju. Miheličeva je odgovarjala na mnoga literarna vprašanja v zvezi s svojim pisanjem in iz pogovora se je lahko prepričala, da ima v Sežani veliko prijateljev svoje literature.

V knjižnico so povabili tudi dr. Petra Krečiča, ki je predstavil uglednega slikarja Franceta Miheliča in tudi za slikarja so imeli zbrani pripravljenih nekaj vprašanj.

Pisateljica Mira Mihelič sodi med najbolj brane v slovenski literaturi. Zato ni čudno, da se bralci sežanske knjižnice izrazili željo, da se srečajo z njo. Pisateljica se je rada odzvala povabilu in ob tej priliki je knjižnica pripravila tudi razstavo njenega bogatega literarnega ustvarjanja.

Kdor je prebiral knjige Mire Mihelič, ve da je v ospredju njenega pisanja vselej predvsem človek z vsemi človeškimi vrednotami in slabostmi. Mira Mihelič se je bolj kot katerakoli slovenska ženska doslej poklicno posvetila književnosti. Človek se kar vpraša, kako je zmogla tolikšno ustvarjalno delo ob zahtevnih bremenih številne družine, ki jo je imela, ob vsem tem pa je bila vsa povojna leta izjemno družbenopolitično angažirana, saj je bila večkrat predsednica Društva slovenskih pisateljev in slovenskega centra PEN.

Mira Mihelič se je rodila leta 1912 v Splitu slovenski meščanski politični družini. Končala je gimnazijo in se lotila študija prava, a kmalu je spoznala, da to ni njen svet, saj jo je vse bolj zanimala literatura. Čeprav sodi Mira Mihelič v predvojno generacijo slovenskih pisateljev, je njen prvi roman z naslovom OBRAZ V ZRCALU izšel leta 1941. Dasiravno tega dela sama pisateljica da-

nes ne uvršča med svoja najboljša, roman sodi še danes med njene najpriljubljenejše knjige. Že leta 1942 je v zbirki dobra knjiga, ki so jo izdajala med vojno ljubljanska liberalna uredništva, izšel njen drugi roman TIHA VODA.

Mnogi se bodo še spominjali dramskega dela Mire Puc (priimek iz prvega zakona) z naslovom SVET BREZ SOVRAŠTVA. Igra je izšla v Trstu konec leta 1945, igrali pa so jo tudi na mnogih ljudskih odrih.

V trodejanki z naslovom OKUPACIJA, ki je izšla leta 1950, pa je avtorica posegla v povojni čas leta 1942.

Še po teh dramatičnih delih se je avtorica »izoblikovala« v pisateljico obsežnejših pripovednih del, kakršno jo danes poznamo. Ob skrbnem prevajanju anglosaških pripovednikov od Dickensa do sodobnikov je snovala načrte za več romanov iz življenja ljubljanskega meščanstva, ki ga je najbolj poznala. Kot nekakšen uvod v »KRONIKO SLOVENSKE MEŠČANSKE DRUŽBE« je knjiga MLADI MESEČ. Meščansko snov nadaljuje v knjigi MALA ČAROVNICA (1961), še tistega leta pa je izšla tudi komedija VEVERICA NE MORE UMRETI. Zdi se kot da to »kroniko« zaključuje z romanom MAVRICA NAD MESTOM (1964).

Med najbolj brane romane Mire Mihelič sodi roman APRIL (1959), ki je napisan v obliki dnevnika in izrazito lično. Še isto leto so dobili bralci roman HIŠA VEČERA, v katerem se je pisateljica vrnila v območje domače družinske zgodovine, ki ji je dala snov za TIHO VODO ter ji obljubljala dovolj tehtnega gradiva za meščansko kroniko.

V romanu MAVRICA NAD MESTOM (1964) nam pisateljica prikazuje trpljenje ločene in osamljene žene, ki nosi v sebi lastno krivdo in nesrečno dediščino svojega rodu ter živi samo za to, da bi odvrnila od edinega otroka grozečo posledico obeh.

V romanu OTOK IN STRUGA (1963) nas pisateljica pouči, da tudi takrat, »kadar smo najbolj prepričani, da delamo tisto, kar resnično hočemo, podlegamo silam, ki so močnejše od vseh naših

natančno domišljenih računov.«

V vsem svojem pisanju ostaja Miheličeva družbeno kritična, a obenem optimistična rešiteljica problemov.

Zadnja leta pa je Miheličeva posvetila zgodovinskemu romanu in ponudila v branje zanimiva romana TUJEC V EMONI in CESTA DVEH CESARJEV.

Za svoje delo je Miheličeva prejela vrsto pomembnih priznanj, v lanskem letu pa tudi Prešernovo nagrado.

Ob literarni razstavi je v knjižnici tudi likovna razstava uglednega slovenskega slikarja FRANCETA MIHELIČA.

France Mihelič se je rodil 1907. leta v Virmah. Slikarjeva starša sta po rodu Primorci. Končal je učiteljsko in likovno akademijo v Zagrebu. Po končanem študiju je poučeval na gimnaziji v Kruševcu in Ptuj. Od leta 1943 - 1945 pa je bil v partizanih in iz tega obdobja so ohranjene dragocene grafike zgodovinskega pomena. Od 1945 do 1970. leta je bil redni profesor na Akademiji likovne umetnosti v Ljubljani. France Mihelič je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Iz številnih razstav, ki jih je Mihelič imel je med ljudstvom poznan in priznan kot odličen upodabljalec kmečkega življenja, zlasti tujskih kurentov. Iz teh začetnih slikarskih motivov se je Mihelič kasneje razvil v samosvojega slikarja in grafika, kakršnega poznamo danes in ga vselej in kjerkoli spoznamo. Videti je, kot da ga je vedno zanimalo življenje od tistega v folklornem pomenu besede do resnega in tudi najbolj tragičnega trenutka smrti. Njegove slike so polne nenavadnih figur, oblik, barv in struktura - polna gibanja in življenja. Miheličeve slike so polne izvirnosti in mojstrske domišljivosti.

France Mihelič je tako s svojim izvirnim slikarskim slogom, obogatim in razvitim v malone vse upodabljajoče umetnosti in prav tako s svojim celotnim opusom nenavadnim osebnim in enkratnim, združil čutno pogojeno filozofijo življenja - utemeljeno z zgodovinskim in mitičnim izročilom.

a. n.

O prevodih

V zadnjih letih se je na italijanskem knjižnem tržišču pojavila vrsta slovenskih knjig v italijanskem prevodu. Gre za leposlovna, znanstvena in za zgodovino pomembna dela. Knjige so izdale nekatere italijanske založbe, veliko zaslug pri tem delu pa ima Založništvo tržaškega tiska. Za dober del prevodov so poskrbeli naši domači prevajalci.

Če pomislimo, da je na tem področju še pred kratkim zevala velika praznina, moramo danes ugotovljati, da prevodov res ni tako malo.

Ob storjenem ostaja seveda za prevajalce še veliko prostora, saj nam slovensko tržišče ponuja precej del, ki bi lahko bila zanimiva za italijansko občinstvo. Ob vprašanju prevajalcev, ki po našem mnenju še obstaja kljub že storjenemu, pa je za zanimanje za slovensko literaturo, znanost in zgodovinske pomembne, do kolike mere se bodo za slovenska dela zanimali italijanski pisci in strokovnjaki.

Res je, da sta se ob Cankarju na primer pojavili imeni kot Tomizza in Magris (ob tem gre seveda poudariti delo Arnalda Bressana), kljub temu pa je to zanimanje vse premalo »odlično«. Ob tem mislimo na evropskega znanega pisatelja Petra Handkeja, ki je s prevodi del Floriana Lipuša in Gustava Januša in pa s svojimi izjavami v revijalnem tisku in drugod resnično zbudil v nemškem svetu določeno zanimanje za slovensko književnost. Handkejev pristop je močno odjeknil v samem slovenskem kulturnem svetu.

Pri nas je torej dovolj odprtih »lukenj«; recimo prisotnost slovenskih tržaških književnikov je še danes komajda občutena v italijanskih kulturnih krogih. Pa ne gre tu za (pre)enostavno formulo »slovenske zaprtosti« ...

(a. m.)

novost na knjižni polici

Nicholas Meyer: Sedemodstotna razstopina

Avtor romana Sedemodstotna razstopina je ameriški pisatelj mlajše generacije Nicholas Meyer. Vzpodbudno zanj je to, da je tudi on poskusil oživiti v svojem romanu slavnega angleškega detektiva Sherlocka Holmesa in to več desetletij po smrti očeta Sherlocka Holmesa, angleškega pisatelja Conana Doylea. In zanimivo je, da Meyer ni edini tovrstni pisatelj in da so še drugi avtorji hoteli nadaljevati s serijo romanov o slavnem detektivu, to pa z večjim ali manjšim uspehom. Roman sedemodstotna razstopina, ki ga imamo pred seboj, že po svojem naslovu kaže, da gre za kriminalko. In res je Državna založba to delo uvrstila v drugo serijo kriminalnih romanov Labirint ter tako slovenskim bralcem posredovala novo solidno delo tega žanra, čeprav morda ne najbolj duhovito. Je pa vsekakor zanimivo, posebno še, ker je pisatelj v ospredje zgodbe postavil srečanje slavnega detektiva z očetom psihoanalize, znanim dunajskim profesorjem Sigmundom Freudom. Sicer pa zgodba ni zapletena, čeprav na videz to kaže. Sherlock Holmes trpi zaradi preganjave in v očeh svojega nekdanjega domačega učitelja, (za karaderega se kasneje izkaže, da je imel ljubezensko razmerje z njegovo materjo in da se je oče maščeval nad materjo in se ubil) vidi največjega sovražnika. Zato se tudi vdaja mamili-kokainu (odtod tudi naziv romana). Da bi Holmesa ozdravil ga njegov prijatelj dr. Watson spravi na Dunaj, na zdravljenje k dr. Freudu.

Ta se s svojo terapijo, predvsem hipnozo loti zdravljenja slavnega detektiva in uspe, ker mu detektiv v hipnozi zaupa vzroke preganjanj in svojo mladost. Seveda je ves čas navzoč tudi dr. Watson, ki zgodbo pripoveduje. Izkaže pa se, da je tudi bivanje Sherlocka Holmesa koristno za Freuda. Neko Freudovo pacientko ugrabi in Sherlock Holmes razkrije, da gre za mednarodno zaroto avstrijske aristokracije, ki je povezana z nemškimi dvorom. Tako se Holmes izkaže tudi na Dunaju, vendar se po razpletu zgodbe in svojemu ozdravljenju še ne vrne domov, temveč se želi s potovanjem po Evropi dokončno pozdraviti.

Zgodba naj bi bila zanimiva zaradi tega, ker se na pozornico pod avtorstvom drugega pisatelja vrne spet slavni angleški detektiv. Topot je sam potreben pomoči in s pomočjo svojega prijatelja najde rešitev pri dunajskem zdravniku, očetu takrat na novo nastajajoče psihoanalize, kot zdravilne metode duševnih bolezni. Seveda detektiv ne more iz svoje kože in mimogrede tudi na Dunaju reši zapleten primer, sam pa najde ozdravljenje. Čeprav kaj posebnega vse skupaj res ni in čeprav je psihoanaliza s strani ameriškega pisatelja Meyerja zelo poenostavljena, pa naj bi roman vseboval vse klasične sestavine dobrega kriminalnega romana. Najbrž pa Meyerjevo posredovanje zgodbe zaostaja za Conanom Doyleom in ta zgodba o Sherlocku Holmesu ne dosega njegovih originalnih zgodb. Pa vendar je po besedah uvoda, ki ga je napisal Slavoj Žižek, roman dosegel velik uspeh. No, tudi povprečni slovenski bralci ne bodo nezadovoljni, pa čeprav kot kriminalni roman res ni kaj posebnega. Kajti tudi kriminalni roman je v svoji zvrsti lahko odlično ali pa povprečno delo. To, ki ga imamo pred seboj kot Sedemodstotna razstopina, sodi bolj v drugo zvrst.

Sl. Ru.

ocene iz galerij

Mihaela Velikonja v Kraški galeriji

Mihaela Velikonja se je začela pred leti predstavljati s tipičnimi motivi slikarjev-naivcev, namreč s pokrajinskimi, seveda v zelo živih in močnih barvah. Izhaja s kmetov, iz Lok na Goriškem, kljub temu je bila pod močnim vplivom jugoslovanske ali če hočemo hrvaške naive, v zadnjem času pa je močno spremenila svojo motiviko in s tem, dosledno, tudi barvno lestvico. Ker so sedaj njene pokrajine redkejšje in rada ali raje upodablja notranjščine, je njena osnovna barva rjava v vseh svojih odtenkih. K tej pa dodaja vse druge barve iz njene bogate palete. Njena rjava barva pa spominja na stare domove na kmetih. Sicer pa nam v zvezi s tem morda še več povedo naslovi nekaterih njenih slik, ki jih je pripravila za razstavo v Kraški galeriji. Tu razstavlja na primer slike »Molča«, »torej hlev«, »Lončar«, »torej kmečkega človeka sredi lončarije, dalje sliko »Klet ob trgalvi«, kjer pa vidimo veliko kletne posode in tudi že vino, ne pa grozdja; tu je tudi slika »Klepetulja«, ali pa slika »Pozna ura v gostilni« ter »Čitanje testamenta« itd.

V predstavitvi slikarke in njenih del ob sedanjih razstavi je Milko Bambič zelo posrečeno in hkrati tudi zelo točno ugotovil, da Kraška hiša s to razstavo podoživlja svojo preteklost in je zato razstava za marsikoga zanimiva, kajti starejšemu obiskovalcu bo obujala spomine na davno preživelo otroštvo, mlajšemu pa bo pokazala, kakšno je bilo v naših krajih življenje še pred nedavnim. (fre)

»Cvetje v umetnosti« v tržaški galeriji Il Tribbio

Tržaško umetnostno razstavišče »Il Tribbio« na Piazza Vecchia, ki se pogosto vključuje v razne prireditve, ki jih pripravljajo tržaška turistična ustanova, se je tudi tokrat vključilo v veliko meddeželno manifestacijo »Tržaška pomlad - Cvetje od Alp do Jadrana«. Seveda se je galerija vključila v prireditev v svojem slogu in na svojem delovnem področju, organizirala je namreč razstavo z naslovom »Cvetje v umetnosti«, torej razstavo slik z motivom cvetja ter pozvala k sodelovanju domače likovne mojstre, vendar ne le tržaške, pač pa tudi goriške in furlanske. In odziv je presenetljiv, saj so v soboto odprli kar lepo razstavo del 27 mojstrov. Ob takih skupinskih razstavah je težko dati izčrpen pregled, saj gre za obilna dva ducata samih imen, vendar velja, kar smo že rekli, da gre za lepo razstavo in v celoti na dokaj visoki ravni, saj razstavljajo skoraj izključno veljavni mojstri. In vendar bomo morali vsaj nekatera imena omeniti, oziroma poudariti. Po naši presoji so iz tega ali onega razloga na višji ravni nekateri mojstri, kot so Devetta, Celiberti, Grassi, Frausin, Ponte, Borta, Tavagnacco in tudi priletni Brumatti, ki pa ne prikazuje cvetja, pač pa naše prosoške ali kontovelske »rožnarice«, ki prinašajo cvetje. Razstava sicer spada v okvir že omenjene pomladne manifestacije, vendar bo trajala le do 4. maja.

Graški umetnici v galeriji Barbacan

V okvir kulturnih prireditev, ki se vključujejo v meddeželno manifestacijo »Tržaška pomlad - Cvetje od Alp do Jadrana«, spada tudi slikarska razstava v razstavnih galerijah tržaške turistične ustanove na Trgu Barbacan. Tu so v soboto dopoldne odprli razstavo dveh znanih avstrijskih slikarjev. Obe sta srednjih let, uveljavili sta se doma in v svetu ter obe prihajata iz Grada.

V prvem prostoru galerije se je predstavila Heide Osterider - Stibor, ki je prinesla na ogled v Trst štiri monografije v črno-belem ter ducat akvarelov. V gornjem prostoru Centra pa se predstavlja s približno enakim številom del Anna Rogler - Kammerer. V duhu manifestacije »Cvetje od Alp do Jadrana« se obe predstavljata s cvetnimi motivi, med njima pa je vendarle precejšnja razlika. Obe sta sicer zastopnici figurativne smeri, vendar je poteza Heide Osterider - Stiborjeve odločna in kreпка in tudi barva je pri njej močna, živa. Vse drugačna pa je Anna Rogler - Kammererjeva, ki je vsestransko nežnejša, tako v komaj zaznavnih potezah, kot tudi v barvah, ki so vse skrajno nežne, včasih že komaj opazne. Poleg cvetnih motivov pa je Rogler - Kammererjeva razobesila tudi nekaj pokrajinskih, seveda povezanih s Trstom pobratenim Gradcem, kot npr. graška »Grajska vrata«, »Mestni park«, »Naselje ob mestu« in podobno. Umetnici je ob odprtju razstave občinstvu predstavil graški odbornik za kulturo dr. Pammer.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

125.

Poročnik Zanni se je najdlje zadržal pri glavnem zaupniku, cestarju Bizantu. Žena je spodila otroke iz hiše in tudi sama je odšla v hlev, da sta njen mož in Zanni ostala sama ob steklenici žganja.

»Ste jih ujeli ali so vam ušli?« je vprašal Bizant, rdečeličen mož petdesetih let, dobro ohranjen.

»Na žalost so nam ušli, gospod Bizant! Važno pa je, da je bilo vaše poročilo točno!«

Mož se je nejevoljno nakremžil, kot bi mu kdo stopil na nogo, rekoč:

»To je slabo zame... in tudi za vas!«

»Zakaj? Če jih nismo dobili danes, jih bomo jutri! Poleg nas bo šlo za njimi tisoč vojakov. Vsi izhodi iz tega hribovja so zaprti.«

»Slab občutek imam! Brez milosti in obzira so začeli preganjati in pobijati vaše somišljenike. V tej

vasi bomo mi prvi na vrsti...«

»Brez skrbi! Poskrbeli bomo, da ne boste! Moram vam čestitati za vaša opazovanja. Taborišče je bilo prav tam, kjer ste predvidevali.«

»Jata vran nad gozdom...!«

»Tako je! Taborišče je bilo zelo blizu! Čudim se, da niso pomislili, da ne izdaja le dim. Izdajalke so tudi ptice nad gozdom, ki hodijo obirat ostanke kož.«

»Ne bodo šli daleč, poročnik. Navezani so na te vasi kot divjad na krmišče. Tu so doma Bečanovi, ki so glavni! Kdo pa bi se kje druge toliko izpostavljal, jim dajal hrano in jih obveščal... Ti vas noro sovražijo! Stara dva sta že z mlekom prenesla sovraštvo na otroke!«

»Kako to mislite, gospod Bizant?«

»Tako, kot sem vedno govoril! Stara dva sta morda nevarnejša od otrok. Stari Bečan ima vso vas za seboj. Z njegov oče je bil vaški župan, ta pa se ima za še bolj pomembnega. Vsak dan bolj je mogočen. Odkar so prijeli njegovi sinovi za puške, so mu neznanstvo zrastle perutnice!«

»Kaj pa dekleta?« je vprašal karabinjer.

»Nobene razlike, gospod poročnik! Vsa družina je rdeče pobarvana, visoki so in oholi, da nikoli tega! To so nesramni ljudje brez strahu in spoštovanja...«

Karlo in Frane prihajata domov, kadar se jima zljubi. Redke so noči, ko ne gori luč pri njih. Tudi Lojze, Edvin in mali Pavle že hodijo ponoči ven!«

»Morda hodijo vasovat? Saj je pomlad,« je skušal poročnik zadrževati njegovo vneto.

»Ne slepite se! Ni jim kdove kaj za ženske! Ta družina ima druge strasti! Bečan je imel gostilno samo zato, da je zbiral okoli sebe ljudi in da se je lahko delal važnega! Ni bil drag oštir in ni imel posebnega dobička...«

»Kakšna pa je mati?« je na videz ravnodušno vprašal Zani.

»Bečanka?«

»Da, ona!« je pritrdil poročnik in opazoval Bizantov obraz. Le temu sta sijala iz oči prezir in staro sovraštvo, ki je segalo nekaj rodov nazaj in se ni uneslo, ampak še povečalo.

Poročnik je to čutil in kot policaj vedel, da je treba v takšnih okoliščinah gledati na pričevanje s pomislekom.

»Ta ženska je najslabša od vseh! Zli duh te hiše je in tudi vasi. Njej se vsi podrejo... Delajo, kar ona reče... Stalno čepi z neko črno knjigo v cerkvi. Povsod se sklicuje na svojih enajst otrok in na njihove pravice.«

»Kaj predlagate, Bizant?«

Danes v povratnih polfinalnih tekmah v evropskih nogometnih pokalih

Težko za Romo in Hajduk, lažje za Juventus

POKAL PRVAKOV

Kakšno zanimanje vlada za današnje povratno tekmo med Romo in škotskim Dundeejem dokazuje zgolj podatek, da so že vse vstopnice razprodane, pri čemer so potokli dosežani rekord inkasov, ki so ga postavili 19. februarja na srečanju med Milanom in Juventusom, ko se je v društvene blaginje Milana stekla kar milijarda 212 milijonov lir. Tokrat pa bodo pri Romi vnovčili milijardo in 290 milijonov, gledalcev pa bo 63.372.

Roma pa danes ne čaka nič kaj lahka naloga, prav obratno, saj je v prvi tekmi v gosteh klonila z 2:0. Kljub temu pa optimizma v Liedholmovem moštvu ne manjka. Sam Liedholm je dejal, da imajo 50 od sto možnosti, da se prebijajo v finale, veliko bolj optimist je bil Falcao, ki je nasprotniku prisodil le 30 od sto možnosti za zmago.

Liedholm sicer ni objavil postave, vendar je skoraj gotovo, da bo poslal na igrišče naslednje moštvo: Tancredi, Nappi, Righetti, Nela, Falcao, Maldera, Conti, Cerezo, Pruzzo, Di Bartolomei, Graziani. Škotski trener včeraj o postavi ni hotel nič povedati. Verjetno pa ne bo bistvenih razlik v primerjavi s prvo tekmo.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Poškodovani Rossi, Bonini in Scirea so včeraj opravili le lažji trening, vendar bodo, razen res velikih presenečenj, danes na igrišču, kot tudi Platini, ki ima težave z grlom. Juventus naj bi torej proti Manchesteru Unitedu nastopil v popolni postavi, kar mu daje lepe izgleda, da se prebije v finale, še zlasti glede

na ugoden razplet iz prve tekme, ko je v gosteh izenačil 1:1.

Poleg tega Angleži skoraj gotovo (vsaj po včerajšnjih vesteh) ne morejo računati na svojega najboljšega igralca Robsona. Prav njegov nastop dela Trapattoniju v bistvu edine dvome, če bo Robson igral, bo namreč poslal na igrišče Prandelli, sicer se bo odločil za Vignolo. Edina novost pri Manchesteru naj bi tako bil povratek Wilkinsa.

Pa še ena razveseljiva vest za Turinčane: angleških navijačev bo le okrog 200, tako da jih bo zlahka držati pod kontrolo in jim preprečiti, da se »proslavijo« kot so vajeni delati na gostovanjih po Evropi.

POKAL UEFA

Odgovor na glavno vprašanje pred današnje povratno polfinalno tekmo v pokalu UEFA v Londonu s Tottenhamom o tem, ali bosta igrala Zlatko Vujović in Blaž Slišković, bi moral biti znan že v ponedeljek, toda odločitev o njunem nastopu je odložena in bo znana tik pred tekmo. Sam

Vujović ni prepričan o svoji pripravljenosti, saj ne trenira že mesec dni in se boji, da bi se mu poškodba obnovila. Slišković pa je pripravljen, da bo lahko igral vsaj en polčas, če bo potrebno. Trener Nadoveza pa gotovo ne bo mogel poslati na igrišče Čelica, ki je na tekmi z Radničkim doživel pretres možganov, ostali igralci pa vsi nestrpnost pričakujejo današnje srečanje, v katerem bodo skušali dokazati, da si zaslužijo uvrstitev v finale, kar je glavni cilj Hajduka v letošnji sezoni.

Naloga Sličanov pa ne bo lahka, saj bodo morali zdržati silovit pritisk angleških nogometašev in važno bo, da že v začetku ne prejmejo gola, ki bi možnosti Hajduka zmanjšal na minimum. Hajduk je že z zmago v Splitu z 2:1 dokazal, da se lahko enakovredno kosa s Tottenhamom in da angleška obramba ni tako zanesljiva, da ne bi mogel tudi v Londonu doseči takega gola, ki naj bi ga popeljal v finale.

TAKO DANES V EVROPSKIH POKALIH

POKAL PRVAKOV
ROMA (Italija) — Dundee United (Škotska) (0:2)
Dinamo Bukarešta (Romunija) — Liverpool (Anglija) (0:1)

POKAL POKALNIH PRVAKOV
JUVENTUS (Italija) — Manchester

United (Anglija) (1:1)
Aberdeen (Škotska) — Porto (Portugalska) (0:1)

POKAL UEFA

Tottenham (Anglija) — HAJDUK (Jugoslavija) (1:2)
Anderlecht (Belgija) — Nottingham Forest (Anglija) (0:2)

Na dirki po Španiji

Moser povsem popustil

RASSOS DE PEGUERA — Na prvih pirenejskih vzpetinah je včeraj Francesco Moser doživel pravi polom: za zmagovalcem etape, Francozom Ericom Caritouxom, je zaostal kar za deset minut, obenem pa tudi zgubil prvo mesto na lestvici, ki ga je prevzel španec Pedro Delgado.

Caritoux je 184 km dolgo 7. etapo prevozil v 5.42'46", drugouvrščen Delgado pa je zaostal za 16 sekund. Na skupni lestvici je sedaj na drugem mestu ravno Caritoux, njegov zaostanek pa znaša le 11 sekund. Poleg Moserja sta včeraj razočarala tudi Marino Lejarreta in pa Julian Garospe.

Kolesarji so morali včeraj prevoziti tri vzpetine, a tudi cilj je bil kar 1800 m visoko. Etapa se je odločila prav na tej vzpetini, kjer so srečo poskušali Belgijec Martens, Kolumbijec Jimenez in še zlasti Alberto Fer-

nandez, ki je vozil skupaj s Caritouxom, proti koncu pa mu je zmanjkalo moči, tako da ga je prehitel še Delgado.

Danes čaka kolesarje najdaljša etapa, Cardona — Zaragoza za skupnih 269 kilometrov, vendar brez zahtevnejših vzponov.

● 137 KOLESARJEV IZ 16 EKIP, od katerih bo ena nizozemska in ena ameriška, bo danes startalo na prvi etapi kolesarske dirke po Apuliji, in sicer od Monopolijske do San Giovannijske Rotonda za skupnih 182,5 km.

● NA ŠESTDNEVNI KOLESARSKI DIRKI v Buenos Airesu je zmagala dvojica Trillini (Argen.) — Herman (Liecht.), Italijana Poli in Orlandi sta zasedla peto mesto.

V prvi polfinalni tekmi nogometnega EP »under 21«

Danes v Beogradu Jugoslavija - Španija

Nogometna reprezentanca Jugoslavije se bo danes v Beogradu srečala z vrstniki iz Španije v prvi polfinalni tekmi evropskega prvenstva »under 21«. Pred današnjo tekmo ima selektor Toplak precej težav pri sestavi najboljših enajsterice, saj ne more računati na igralce Hajduka, ki igrajo povratno polfinalno tekmo v pokalu UEFA in na nogometaše Dinama ter Crvene zvezde, ki se bodo danes pomerili v polfinalu jugoslovanskega nogometnega pokala. S tem pa Toplakovih težav ni konec in nastop v reprezentanci je zaradi šolskih obveznosti odpovedal Dragan Stojković, zaradi poškodbe pa v Beograd ni dopotoval Gračan, ki bi moral biti skupno z Baždarevičem in Smajićem glavni organizator igre plavih. Gračan bo danes vseeno prispeval v Beograd in če bo sposoben za igro, bo tudi nastopil.

Španci od svojega mladega moštva dosti pričakujejo in zato naloga

Jugoslovanov gotovo ne bo lahka, čeprav vsi napovedujejo zmago, računajo pa tudi na povratno srečanje, ker bodo nastopili v popolni postavi.

Za današnjo tekmo ima Toplak na razpolago naslednje igralce: Omerović, Škrba, Savevski, Baljić, Radanović, Katanec, Smajić, Baždarević, Popović, Pančev, Mance, Čurić, Tuće, Kajtaž, Djinović, Šabanadžanović in morda Gračan.

SINOČI V LJUBLJANI

Zelo uspel »košarkarski praznik«

LJUBLJANA — Sinoči je bil v Ljubljani pravi »košarkarski praznik«. V prepolni hali Tivoli, ki je bila leta 1970 prizorišče velikega slavnega jugoslovanske košarke — osvojitve zlate kolajne na svetovnem pr-

venstvu — je bila ekshibicijska tekma med staro generacijo, ki je tedaj osvojila naslov svetovnega prvaka in olimpijskim kandidatom za Los Angeles, Izkupek tega srečanja so namenili gradnji nove ljubljanske porodnišnice.

Reprezentanca SP 70 — olimpijci 29:32 (igrali so le 15 minut)
Reprezentanca 70 — olimpijci 100:96 (58:49)

O košarkarskem festivalu v Ljubljani bomo še podrobno poročali.

● ARGENTINSKI NOGOMETAŠ MARADONA je bil izključen na tekmi španskega prvenstva med Barcelono in Espanolom zaradi grobe prekrške nad vratarjem Espanola. Maradona tako ne bo mogel nastopiti v odločilni tekmi za španski naslov med Barcelono in Athleticom Madridom, verjetno pa tudi ne v finalni tekmi za španski pokal 5. maja proti Athleticu iz Bilbao.

Pogovor s trenerjem zagrebske Cibone

Novosel: »Zaslužno smo jugoslovanski prvaki«

Po treh skoraj dramatičnih finalnih tekmah je zagrebska Cibona, ki jo trenira Mirko Novosel, osvojila letošnji naslov jugoslovanskega košarkarskega državnega prvaka. To je drugi naslov v zgodovini zagrebskega kluba (obakrat pa ga je osvojil ob vodstvu Mirka Novosela).

Zasluga za letošnji naslov nedvomno gre vsem zagrebškim košarkarjem, ki so v tem prvenstvu dali vse od sebe, nedvomno pa največjo zaslugu za veliko slavo ima prav Mirko Novosel, velik »strateg jugoslovanske košarke«, ki bo letos tudi vodil jugoslovansko državno reprezentanco na olimpijskih igrah v Los Angelesu.

»Mirko, tako dramatičnih sklepnih tekem v jugoslovanskem prvenstvu je bilo redko videti...«

»Tekme s Crveno zvezdo so bile zares nekaj nepozabnega: dramatične, izredno zanimive, in to med ekipama, ki sta zelo dobro igrali v obrambi. Pa tudi atmosfera na teh srečanjih je bila edinstvena. Prisotnost gledalcev je bila rekordna. Skratka, pravi play-off.«

»Sicer pa kakovost igre ni bila najboljša, to velja predvsem za tretjo in odločilno tekmo.«

»Ko se igra za državni naslov, je igra skoraj vedno poprečna. Treba namreč pri tem upoštevati razne činitele, kot so trema, živčnost, okolje, psihični pritisk. Poudaril pa bi, da sta obe ekipi pokazali izredno obrambo.«

»Prvenstvo 1983/84 je torej za nami. Splošna ocena o letošnji igri?«

»Prvenstvo je bilo dokaj podobno prejšnjemu. Več moštev je bilo enakovrednih, zato so bila tudi srečanja izredno izenačena. Tudi letos pa je bil glede igre napad v prvem planu, zopet se ni dala primerna pozornost obrambi, kar je žal že dolgoletna napaka naše košarke.«

»Vaša končna zmaga pa je bila zaslužena...«

»Mislim, da smo zaslužno osvojili naslov državnega prvaka, saj smo

SZ obljublja nastop na olimpijskih igrah

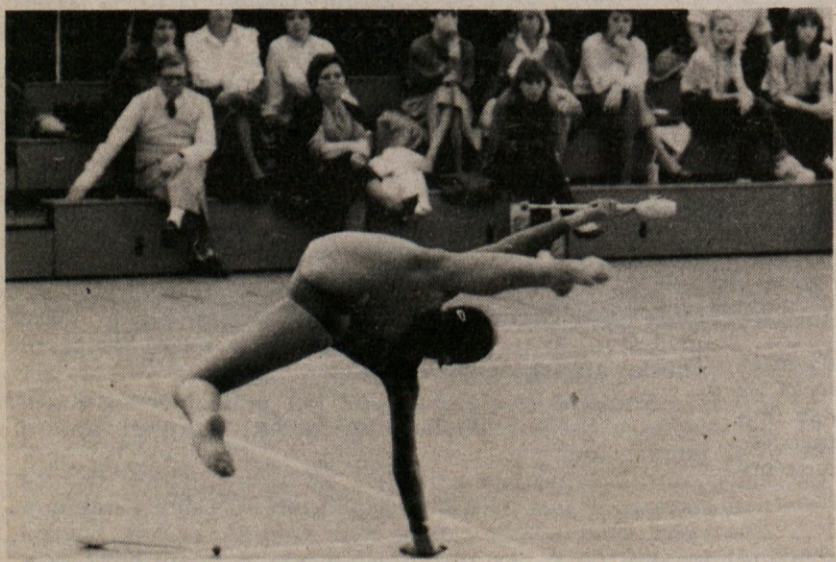
LOUSANNE — Sovjetska zveza je včeraj zagotovila najvišjim predstavnikom mednarodnega olimpijskega odbora, da se bo zagotovo udeležila iger v Los Angelesu, vendar pod pogojem, da bodo spoštovana vsa določila olimpijskega pravilnika. S svojo strani so predstavniki ameriškega organizacijskega odbora svedeno obljubili, da se bodo držali pravilnika in da bodo v vsakodnevnem kontaktu s sovjetskimi predstavniki.

Geretsu znižali kazen

BRUSELJ — Prizivna komisija belgijske nogometne zveze je Milanovemu branilcu in bivšemu kapetanu Standarda znižala izključitev s treh na dve leti. Kot znano, je bil Gerets vpleten v škandal v zvezi s podkupovanjem ob tekmi med Standardom in Waterscheiem.

● V FINALU MLADINSKEGA NOGOMETNEGA turnirja v Bellinzoni (Švica) se bosta pomerila Milan in Ajax.

Viden napredek tržaških telovadk

Na sobotnem tekmovanju v športni ritmični gimnastiki na stadionu »1. maja« so se sicer uveljavile ljubljankice, lep napredek pa so pokazale tako borovke kot telovalke Ginnastice triestine

na odbojcarskih igriščih

1. MOŠKA DIVIZIJA

Odbojcarska ekipa Sovodenj se ni uvrstila v finalni del prvenstva 1. moške divizije - skupina A. V zadnji tekmi te skupine je namreč tržaški Italcantieri premagal Arci Pieris s 3:0 in tako osvojil drugo mesto na lestvici ter izločil Sovodnje. Poleg Italcantierija si je nastop v finalnem delu že prej zagotovila šesterka Soče.

Kljub temu da se Sovodenjem ni posrečilo uvrstitve v zaključni del, pa smo lahko z nastopom naših šesterk zadovoljni, saj bomo v finalu imeli kar tri slovenske ekipe in sicer Sočo, Naš prapor Sošol in Val, ki se bodo od začetka maja dalje potegovali za napredovanje v D ligo.

UNDER 15 - ŽENSKÉ
Volley Canon — Olympia 0:2 (14:16, 11:15)

OLYMPIA: Feri, Vetrih, Valentinčič, Pavo, Vertovec, Scarazzolo, Mar-

tinu, Bednarik, Bensa, Rinelli, Ma raz, Markočič, Košič, Mužič.

V Trzinu je goriška Olympia osvojila novi točki in pri tem pokazala dopadljivo in dovršeno igro. Domačinke so ji bile enakovredne le v prvem setu.

Torriana — Olympia 2:0 (15:13, 15:7)

V Gradišču je goriška Olympia doživela časten poraz. Torriana je tudi v tem srečanju dokazala, da se upravičeno bori za vrh lestvice.

● TRADICIONALNO PRIJATELJSKO NOGOMETNO srečanje med tržaškimi in videmskimi novinarji bo na sporedu 1. maja.

● RIM BO DANES ZJUTRAJ središče svetovnega amaterskega kolesarstva: na 5.300 m dolgi progi, ki jo bodo prevozili 23-krat, se bo namreč pomerilo kar 413 kolesarjev iz 27 držav z vseh celin.

KOTALKANJE

Danes občinski del mladinskih iger

Danes bo na sporedu tekmovanje v kotalkanju, veljavno za občinsko fazo mladinskih iger. Nastopili bodo tako srednješolci kot osnovnošolci. Med srednješolkami bodo zastopale ŠD Polet kotalkarice Elisabetta Gregori, Antonella Pavat, Monica Danieli in Federica Coslovich; med osnovnošolkami pa Jana Kosmač, Sara Micalessi, Michela Pro in Paola Babos. Edini moški zastopnik med osnovnošolci je Tomaž Guerra. Tekmovanje priredi Pat. triestino v Ul. Costalunga. Zjutraj ob 8.30 bodo na vrsti srednješolci, popoldne ob 14.30 pa osnovnošolci. (sk-)

● PANAMEC EUSEBIO PEDROZA, svetovni prvak v peresni kategoriji (WBA) je izjavil, da po srečanju proti Angelu Levyju Mayorju iz Venezuele (27. maja) ne bo več nastopal v tej kategoriji.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din

Plačila tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - 2 lro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

25. aprila 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samša

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Po anketi Inštituta za raziskavo javnega mnenja v Linzu

Letos se bo vsak tretji Avstrijec odpovedal poletnim počitnicam

DUNAJ — Vsak tretji Avstrijec — natanko 34 odstotkov — se bo letos odpovedal poletnim počitnicam. To so pokazali rezultati ankete, ki jo je marca letos izvedel Inštitut za raziskavo javnega mnenja v Linzu. Vzrok takšni odločitvi je v prvi vrsti varčevanje in pa val potrošniške mrzlice, ki je decembra lanskega leta pred silovitimi podražitvami v januarju zajel večino Avstrijcev, ki so se to pot odločili za večje nakupe, nove avtomobile, in s tem povzročili, da se je primanjkljaj v družinskih proračunih bolj kot sicer povečal. Po podatkih inštituta se je doslej za dopust odločilo šele 8 odstotkov državljanov Avstrije, 58 se jih še ni odločilo, kaj bodo, medtem ko jih je 14 odstotkov na vprašanje, kje bodo preživeli proste dni, odgovorili »doma«. Trend po »počitnicah na balkonu« v Avstriji že nekaj let narašča. Od tistih, ki si bodo dopust privoščili, se jih je v veliko veselje domačih turističnih delavcev mnogo o-

dločilo počitnikovati v Avstriji, 29 odst. načrtuje počitnice v inozemstvu. 19 odst. od slednjih se še ni odločilo, kam se bodo odpeljali.

□ LA PAZ — Kot so poročali iz La Paza se je general Haroldo Pinto, poveljnik četrte divizije bolivijske vojske, ki ima svoj sedež v Raboreju (na meji z Brazilijo) uprl osrednji vladi.

Tako so govorile prve vesti, ki so se razširile v La Pazu. Vzrok naj bi bil v 1200 strojnicah, ki jih je Mitterrand podaril bolivijski policiji za boj proti trgovcem z mamili, a je vojska zahtevala, naj ona prevzame nadzor nad njimi.

Vlada je kasneje vesti o uporih demantirala, kljub temu pa tudi ta dogodek kaže kako napeto vzdušje vlada trenutno v tej deželi.

Ni vedno prijetno biti časnikar

Časnikarjem kolumbijskega časnika El Bogotano ni bilo ravno prijetno, ko so morali pod grožnjo orožja gverilske skupine M-19 natisniti 70.000 izvodov tega časopisa s protivladno vsebino in ga nato razdeljevati po mestu. (Telefoto AP)

Kdor zna - zna

BRAINTREE — 62-letni Harold Costello se je pred leti ločil od žene in zapustil svojih sedem otrok ter si je v Lebanonu v zvezni državi Maine, v barakarskem naselju postavil hišico iz lesa in lepenke. Pred dnevi pa je iz rojstnih datumov svojih otrok in datuma državnega praznika sestavil posebno kombinacijo števil, ki jih zabeležil na stavnem listku državne loterije v Massachusettsu.

Ta nenavadna kombinacija je staremu upokojenemu in revnemu mizarju prinesla nič manj kot prvo nagrado v skupnem znesku več kot 3 in pol milijarde lir.

Španščina vse bolj izriva angleščino na jugu ZDA

WASHINGTON — Amerikance tare, poleg drugih, na jugu njihove obširne dežele še ena težava: potem ko so pet stoletij kolonizirali svojo državo ne le z ljudmi, ampak tudi z angleškim jezikom, zdaj nenadoma ugotavljajo, da jim v tem oziru zmanjkuje tal pod nogami.

Podatki zadnjega ameriškega štetja so pokazali, da je v Novi Mehiki že 37% prebivalstva špansko-mehiškega porekla, v Teksasu 21%,

Kaliforniji 20%, Arizoni 16%, Koloradu 12%, v New Yorku 10% itd.

Toda še bolj vznemirja angleško govoreče Amerikance dejstvo, da se ti špansko govoreči Američani vedno bolj množijo in širijo. Točnega števila, koliko jih je, kljub štetju ne more nihče ugotoviti. Uradno naj bi jih bilo kakih 16 milijonov, toda 3 tisoč km dolgo mejo z Mehiko prestopi skrivaj vsako leto po milijon Mehikancev in teh ilegalcev je zdaj

v ZDA že kakih 6 milijonov. Število špansko govorečega prebivalstva v ZDA se je pomnožilo od leta 1970 dalje za celih 90%. Na številnih področjih, kjer je bil še pred nekaj leti pogovorni jezik izključno angleški, govorijo danes v najboljšem primeru le še »špangleško«, če že ne kar lepo špansko.

Z jezikovnimi zapleti se torej ne ukvarjamo samo pri nas.

Spolnost in upokojitev

CARACAS — V Venezueli imajo svoj »škandal leta«. Zanj je poskrbel 42-letna še mladostna in privlačna senora Carmen Teresa Blanch De Garcia. Do lani je bila državna uradnica, nato pa se je upokojila. Kljub svoji kratki delovni dobi prejema kar lepo vsotico poldruga milijona lir mesečne pokojnine.

In kaj pri vsem tem razburja Venezuelce? Obrazložitev za njen predčasni odhod v pokoj: v njenem upokojitvenem odloku namreč piše, da so jo upokojili zaradi »nepopravljivo zmanjšane spolne želje«. In Venezuelci bi radi vedeli, v kakšni zvezi je to z njeno upokojitvijo.

Kdo se boji nemškega robota?

Japonci so znani kot tehnološko vodilni razred v svetu, toda iz njihovih pogledov na slike bi lahko sodili, da nekoliko zaskrbljeno opazujejo elektronskega robota, ki ga je ZRN razstavila na razstavi Deutsche Expo 84 v Tokiu. Tudi Nemci na tehnološkem področju niso ravno za luno

(Telefoto AP)

Nigerijska vlada je zaprla meje zaradi zamenjave svojih bankovcev

LAGOS — Kaže, da vsi tisti, ki imajo v Nigeriji večje vsote denarja, v teh dneh slabo spijo. Nigerijska vojaška vlada je namreč v ponedeljek nepričakovano zaprla vse meje, ostali bodo odprti le izhodi iz dežele z ladjami in letali, vendar se bodo morali vsi potniki (tudi diplomati) podvreči natančni kontroli.

Razlog za to je v bistvu enostaven: vojaki, ki so zrušili lani 31. decembra prejšnjo vladavino, so ugotovili, da so številni Nigerijci, zlasti tisti, ki so imeli razne vladne funkcije, sumljivo hitro obogateli. Pri nekaterih so že opravili hišne preiskave in so pri njih našli velike količine (domačega) denarja, številni pa so svoje nairanje (nigerijski denar) hranili v tujih bankah v inozemstvu.

V času zapore meje, od 25. aprila do 7. maja, bodo v državi zamenjali ves denar: oblika denarja bo sicer ostala enaka, spremenili bodo le številke: 10 prejšnjih nairajev bo npr. odslej vredno le pet novih. Stari nairaji so tako postali v bistvu čez noč navaden

papir, brez vsake vrednosti.

Vsak Nigerijec bo lahko zamenjal največ do 5.000 nairajev (približno 10 milijonov lir), če bo pa hotel zamenjati v nove bankovce še večjo vsoto starega denarja, ga bo moral najprej deponirati v eni izmed bank, nato pa dokazati njegov izvor.

Vprašanje neupravičenega bogatenja je v Nigeriji (kjer znaša inflacija do 90 odst. letno), še posebno občutljivo, saj je dežela močno zadolžena (3,7 milijarde dolarjev dolga v tujini) čeprav se to čudno sliši, glede na njene petrolejske vrelce. Če se je hotel vojaški režim lotiti sanacije težkih domačih gospodarskih razmer je moral vsekakor najprej ustvariti vtis, da bo celotno prebivalstvo v enaki meri nosilo bremena te stabilizacije, zato je bilo bistveno dokazati, da ne bo odslej nobenemu dovoljeno si kovati dobičkov iz javnih sredstev, na račun ostalih državljanov.

Zamenjava bankovcev naj bi bila v teh prizadevanjih prvi korak.

Ciril Gale
Vladimir Herceg

Desperado Joaquin Murietta (53.)

JOAQUINOV REVOLVER JE ŠE NAPREJ BRUHAL OGENJ...

TODA POČASI SO GA ZAPUŠČALE MOČI...

PREREŠETAN SE JE ZGRUDIL NA TLA...

NITI EN ČLAN MURIETTINE TOLPE NI OSTAL ŽIV...

TAKO JE KONČAL MLADI MEHIKANEK JOAQUIN MURIETTA, KI JE PRIŠEL V KALIFORNIJO, DA BI OB ZLATONOSNIH REKAH NAŠEL SREČO...

KONEC

Aosta prednjači v skupni porabi

RIM — Živimo v potrošniški družbi. Toda ta nikakor ne troši povsod enako. Razlike so med posameznimi državami, so pa tudi med posameznimi deželami, področji, pokrajinami.

ISTAT je objavil statistiko o skupni porabi v Italiji, iz katere je razvidno, da so tu med posameznimi področji izredno velike razlike. Statistike se nanašajo na leto 1981, verjetno pa sorazmerja tudi danes niso bistveno drugačna.

Tako lahko iz tega dokumenta razberemo, da je »rekorder« skupne porabe na posamezno osebo v Italiji Dolina Aoste. Ta poraba znaša v tem alpskem predelu namreč točno 9.872.000 lir. Na drugem mestu ji sledi z dokajšnjim zaostankom Ligurija (7.468.000 lir), za njo pa Južna Tirolska (7.294.000 lir).

Najnižjo srednjo porabo na osebo so imeli v letu 1981 v Bazilikati, kjer je znašala 4.267.000 lir, kar je manj kot polovica one iz Aoste.

Pa tudi sicer ni Jug ravno zavidanja vreden: njegov popreček je, kar se skupne porabe tiče, znašal le 4.637.000 lir in je s tem krepko prispeval, da tudi italijanski vsedržavni popreček ni bil ravno visok: 5.834.000 lir.

Potniški helikopterji pri JAT

BEOGRAD — V JAT se bodo morda kmalu znaš 'udi helikopterji s približno 30 sedeži. Vzdrževali bi proge od obmorskih mest do otokov. Med zimsko sezono bi helikopterji vozili od Beograda do Kopaonika ali pa od Dubrovnika do zimskih olimpijskih terenov na Jahorini.

Namen je očiten: omogočiti turistom in vsem drugim, ki to želijo, da čimprej in udobno prispejo do krajev, kamor z letalom ni mogoče prileteati.

Medtem ko v JAT proučujejo možnost, da bi že kmalu prevzeli potnike tudi s helikopterji, je nekaj že gotovo. Ta letalski prevoznik namerava v začetku prihodnjega meseca vključiti na progah proti Prištini, Mostarju, Nišu in Osijeku v promet 2 letali tipa JAK-40 s po 40 sedeži. Z uvedbo teh dveh letal bo začel JAT realizirati zamisel, da bi na domačih progah v prihodnje prevahal potnike s floto manjše kapacitete.